GIÁ TIỀN MỘT SỐ 2889 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY CHỦ NHẬT 31 OCTOBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1607

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Phần-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$60	2$60	1$00
Ngoại-quốc	9 00	4 50	2 25	
Các làng và các công-sở	14 00	7 00	3 50	
	10 00	5 00	2 50	

Mua báo xin gửi tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone n° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix: moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$50 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$20 la ligne

Nên có một trường Cao-đẳng Hán-học

VIII

Như trên đã nói, Hán-học ở nước ta sở-dĩ không bỏ hẳn được, sở-dĩ còn cần phải có người học là chỉ vì hai cái mục-đích : một là để giữ lấy cái văn-hóa căn-bản mà làm nền gốc cho cái học mới ngày nay, hai là để gây dựng thành quốc-văn mà diễn dịch những học-thuật tư-tưởng mới, truyền bá tây-học được mau được rộng trong xứ này. Vậy thì cái học Hán-học ở nước ta bây giờ là chỉ cốt có được một số ít người theo học, mà theo học cho thật thâm-thúy rõ đến chốn đến nơi, theo học cho đến thiện thuật được học thông đức Không, đức Nhan, phát huy được học-lý ông Tư ông Mạnh, sáng tạo được học-phong như Quan, Mân, Liêm, Lạc, độc lập được học-phái như Dương-minh Cửu-giang, theo học cho có thể cổ động cái học-thuyết của mình mà đào thực được nhân-tâm, chỉ uyển đi được sĩ-tập, khiến được cái cổ-quốc oanh-danh văn-vật mấy nghìn năm nay, tuy gặp phải phong-hội đổi thay, cái phong-trào thế-giới dồn lại cuốn đi, chỉ chực lay nền chuyển gốc mà vẫn không đến nỗi mất hết cái thuần-phong lễ-nghĩa trung tín, cái lạc thú tự hiếu hữu chung, cái thao-thủ cao nhã nghèo không siểm, giàu không kiêu; cái tinh thần điềm-đạm đủ biết thời, dẫy biết sẻ cái khoái lạc chân chính vì phong hoa tuyết nguyệt, cái tinh thần khoáng đạt về thi họa cầm ca, cái trật-tự tề-chỉnh trên kính dưới nhường, cái văn-minh thuần-túy nhạc hòa lễ tiết, cái ơn ái rất êm-đềm tương thân tương thiện, cái phép tắc rất trung-chính giới ác, giới tham ; lại học đó để mà làm lấy một cái chức-vụ cần thiết ngay là thông thạo được quốc-văn, biên dịch được sách vở có thể đem hết được bao nhiêu những học-thuật tư-tưởng mới, bao nhiêu những khoa học thực dụng của Âu-tây mà mình phải thâu thái, đều diễn giải phiên-dịch ra tiếng mình chữ mình hết, cho truyền-bá được mau nhanh được nhanh, cho người mình khỏi chịu cái học tây-học dở-dang, chỉ hớt được một tí cặn bã chẳng ra gì đem ra làm hại nhà hại nước.

Ấy người học Hán-học ở nước ta bây giờ là phải cần có những người học được đến bậc như thế ; cho nên trường học Hán học lập ra phải là một trường Cao-đẳng Hán-học ; cái kỳ hạn học ít ra phải là mười năm, mười lăm năm mới có đủ cái thì giờ nghiền cứu tìm-tòi, mà cái công phu nấu sử sôi kinh mới tạm gọi là đầy đủ được ; cái chương trình học thì lúc bắt đầu nên phỏng theo như chương-trình học chữ Hán ở các trường Cao đẳng tiểu-học Nhật-bản, học chữ một, học cách ghép chữ đặt câu, tập xem sách từ những sách thiển cận tầm-thường dần dần đến những sách cao thâm hơn mãi, sau khi đã thông văn-pháp, đã xem hiểu nghĩa sách rồi, thì nên phỏng theo cái chương-trình học chữ Hán ở trường bác cổ Viên-đông, đem những sách vở về Hán-học chia ra từng loại từng môn mà chuyên công khảo cứu, mỗi môn mỗi loại đều đó xét cho hết nguyên lưu, sắp đặt cho thành thống-hệ, mà biên dịch ra cho rõ ràng cai quát, làm thành sách vở, gom nhặt những điển cố, thần phật phong tục, sử học của mình ; cái kỳ hạn học thì tuỳ định có chừng, mà cái chương trình học thi chẳng có bao giờ là tốt-nghiệp, người đã theo học thì suốt đời cứ theo về một cái nghiệp ấy, hết kỳ học thì lại sang làm thầy giáo trong trường học, hoặc làm người biên-tập sách vở nhà trường, ngoài cái công việc khảo cứu về Hán-học, truyền-bá về Hán-học cũng là làm sách dịch sách, không có phân tâm về một công việc nào khác nữa. Cái tư-cách học-trò vào học thì ít ra tây-học phải đã có bằng trung-học phổ-thông, phải là người đốc trí theo về cái nghiệp cao-thượng này, cam đoan không bao giờ lại đổi sang nghiệp khác ; vì có là người sâu thông tây-học, thì mới có thể làm sách dịch sách, đem tây-học mà truyền-bá trong nước mình cho rộng cho mau ; và đã thông tây-học thì khiếu óc đã mở rồi, theo Hán-học cũng chóng thông mà đỡ giờ ; lại có là người đốc chí về nghiệp Hán-học, không đổi sang nghiệp khác, thì học thành mới có ích cho xã-hội, sở-hành hợp với sở-học mà cái học mới không thành ra cái học không dùng.

Ta mong có một trường cao-đẳng Hán-học như thế, ta trông về chính-phủ lập cho ta một trường cao-đẳng Hán-học như thế ; được thế thì cái văn-hóa căn-bản của ta mới còn, mới hòng hấp thụ thêm được cái hay cái tốt của tây-học mà còn được nước được nòi ; về phương-diện chính-phủ Bảo-hộ thì cũng có thể mới truyền-bá tây-học được rộng được mau, mà cái tiếng đi khai-hóa cho người Nam mới không đến thành là đại ngôn vô thực. Ta tưởng ta không lẽ lại đến quá dại mà không đốc lòng theo học, mà chính-phủ Bảo-hộ cũng không lẽ lại đến quá hẹp bụng mà không lập cho lấy được một cái trường vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 28 Octobre 1926

Nước Pháp

Cái vấn đề thân mỏ

Các công-sở tài chính các phương-sách để phòng sự thiếu than bởi vì việc thợ mỏ nước Anh đình-công mà gây nên ; nước Hoa-kỳ thì hạn-chế sự than gửi sang nước Anh ; còn than của Đức nộp, thì vì việc hàng-giang không được tiện lợi, nên sinh ra ngăn-trở.

Cái vấn đề đông phương

Lord Lloyd, tổng ủy-viên nước Anh ở Ai-cập đi qua Paris có hội-kiến với các nhà chính-trị Pháp. Ông chúng nhận rằng, nước Pháp và nước Anh rất là hợp ý nhau về việc đông phương. Ông sẽ đi Rome, vì nước Ý có yên-cầu các khoản kia khác về đất Ai-cập và đất Soudan, vì xem ra khó lòng mà mang cho các khoản của nước Ý được.

Nước Bỉ

Một cái án mạng

Mấy người không rõ tính danh là gì giết một ông ký-sự Pháp là M. Edmond, vợ ông cũng con trai ông, và cướp lấy của, tại đường xuyên-giới hai nước Bỉ và Hy-lạp.

Nước Bỉ

Việc thợ mỏ

Hội-đồng quốc-dân đã định tăng tiền lương cho thợ mỏ lên 10 phần trăm, và sẽ bàn thu-xếp thời-giờ làm lâu, để giảm bớt sự thất-nghiệp.

Nước Anh

Việc thợ mỏ

Một đoàn tư-bản có lợi-hại quan-thiết với nghề than mỏ, đã soạn một cái chương trình giải quyết việc phân tranh của thợ mỏ, lợi cho cả thợ mỏ, mà không hại cho chủ mỏ.

Ba-lan

Việc chánh trị

Ở Đức có tin rằng thống-chế Pilsudski có ý dâng ngôi quốc-vương cho hoàng-thân Radziwill ; nếu lập Loàng-thân làm quốc-vương thì Balan và nước Đức lại sẽ thân-thiện với nhau.

Hoa kỳ

Cái chánh sách bảo hộ mậu dịch

Các báo kinh-tế và tài-chánh Hoa-kỳ cộng-kích mọi lời tuyên-cáo mới rồi của M. Mellon, là tổng-trưởng bộ Ngân-khố, về việc muốn giữ cái chánh-sách bảo-hộ mậu-dịch. Các báo ấy nói vậy hoàn các trái khoản Đồng-minh, và cái chánh-sách bảo-hộ mậu-dịch, thực là tương phản với nhau, các nước thụ-trái chỉ có thể trả nợ bằng hàng hóa mà thi-hành cái chính sách bảo-hộ mậu-dịch, thì các nước ấy còn bán hàng hóa thế nào được.

Vì việc bảo cử nay mai sẽ bàn lại tới cả hạ nghị-viện, và một phần chia ba thượng nghị-viện, các báo ấy có nói các nhà chủ ngân-hàng có thế-lực can-thiệp vào thì sẽ có ảnh-hưởng lớn đối với việc tuyển-cử tổng-thống sau này, vì cái xô-xích một số nhỏ phiếu là có thể đổi được cái địa-vị của đảng thắng số.

Nhật-bản

Các bản giao ước với Trung-hoa

Quan thượng thư Ngoại-giao đã tiếp quan đại-sứ Candel. Các ngài có bàn việc sửa đổi các giao ước với Trung-hoa.

Nhật bản sẵn lòng bắt đầu điều-đình về việc sửa đổi các giao ước thương-mại với Trung-hoa. Nước Nhật muốn cho các điều mập-mờ về cái nghĩa quan thuế giải quyết được một cách phân-minh.

Việc giao-tế với nước Nga

Nước Nhật đã triệu M. Matsumura là M. Sujou về, V. Matsuma là chánh phái-bộ Nhật sang Nga điều-đình một bản giao-ước về việc đánh cá.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Việc rối loạn ở Thượng-hải

Ở Thượng-hải có tin rằng nhiều hội liên-hiệp thợ thuyền ở nội-địa ngoài hạt tô-giới, được tin thiết quân luật thì đã đóng cửa nhà máy. Các quan đã đặt giây thép có gai ở chung quanh tô-giới. Xem ý ra cuối tuần lễ trước bọn cộng sản định quấy rối ở Thượng-hải, nhưng vì họ không có khí-giới, và linh cảnh-sát Trung-hoa trừ ngay, nên mưu của họ không thành.

Việc đề chế người Anh

Việc đề chế người Anh ở Trường-sa lại đề hoa trước. Hàng mấy nghìn công bọn hàng của công-ty *Asiatic* cần *Tobacco* bị tịch biên ; còn nhiều nơi khác cũng bị dọa tịch biên nữa. Đảy tớ làm với người Anh, và người Hoa kỳ ở Trường-sa đều đình-công, Tình thế nguy ngập.

(Dịch báo Avenir du Tonkin)

Việc Quảng-đông

Tuy rằng việc đề-chế đã công bố là kết-liễu, song ở Quảng-châu vẫn thấy công nhiên dậm dọa những hành khách đi Hương cảng. Các đội cảnh sát bắt hành khách đi tàu Trung-hoa.

Tàu Anh tỏa là *Taishan* phải trở về Hương-cảng, mà không giờ được hàng hóa lên bến. Vì đội cảnh sát đứng trên bến dậm dọa, phu tàu không dám khuân hàng lên. Sáng hôm thứ năm, những người Âu-Mỹ muốn đáp tàu *Taishan* bị bọn người đến, nhưng sau có lính cảnh sát bảo hộ. Sau khi xảy ra những việc ấy, chánh phủ Quảng-châu lại hạ lệnh dọa bắt những kẻ quấy rối.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Quí báo làm ơn chỉ-giáo mấy điều luật sau này cho chúng tôi được tường, xin cảm tạ vô cùng :

Chúng tôi là người Trung-kỳ, mấy hôm nay chúng tôi có tiếp được sức cấm tuyệt với hai chữ Hán là «Thụy» và «Biểu» mà sức ấy tôi buôn bán giao thiệp cùng người Tàu thì sức ấy chúng tôi đã dùng làm chữ tên hiệu buôn, mà tay chúng tôi ngờ phải hai chữ hủy ấy, khi chúng tôi gửi thư từ và *mandat* cho người Tàu mà gặp chữ hủy ấy, thì không biết làm thế nào, cứ dùng thì tội, mà cải đi thì không đúng lẽ cho sự gửi *mandat* và thư từ. Xin quí-báo làm ơn chỉ giáo cho được minh-bạch.

LỜI ĐÁP. — Trong tập pháp-lệ về khoản tránh các chữ hủy, sau khi được Bảo-đại lên ngôi có cấm dùng hai chữ Biểu và Thụy, đã nói rất rõ-ràng. Tập pháp-lệ ấy nay lược dịch như sau này :

Pháp-lệ về khoản kinh tị các chữ tránh-húy Hoàng đế.

Ngày 28 tháng 12 năm Khải-định thứ 10.

Lễ bộ tâu : (phụng châu điểm) «Chiếu theo lệ trước hễ gặp chữ tên húy phải kính tị, nay tôn húy Hoàng-đế xin kính tị mấy chữ như sau này :

Hãy nay đánh một chữ : Bên tả chữ ngọc 玉 bên hữu chữ duyệt 閱 Hai chữ ấy làm độc tị âm, làm văn đối dùng chữ khác, nhưng danh, địa danh không được dùng.

Đồng âm và nguyên dạng một bên với chữ : 晃 có 14 chữ làm độc tị âm, làm văn bỏ hớt một nét ngang ở giữa, nhưng danh, địa danh không được dùng.

Đồng âm khác dạng tất chữ : 寶. 2 chữ ấy làm độc tị âm, làm văn cho tứ hành dạng, nhưng nhưng danh địa danh không được dùng. Còn quan hàm các bộ nha như những chữ : điện bộ, điện tịch, điện sự, điện nô, xin do nha sở quan đổi dùng chữ khác như là :

Điện bộ	đổi là	kiểm bộ	
» tịch	đổi là	» tịch.	
» nô	đổi là	» nô	
» nghi	đổi là	» nghi	
» sự	đổi là	» sự	
» ti	đổi là	» ti	
» thủ	đổi là	» thủ	

Chỉ như nguyện trước miếu hiệu đế-vương, thần bài, thần sắc, kim ký, biển ngạch, các cỗ miếu, điện lăng các và khuôn đúc tiền, nếu có gặp các chữ ấy xin chớ thay đổi thêm phiền.

Bộ tôi đã trình quan Phụ chánh thân-thần duyệt-lãi. Vậy xin dâng

Nay Lễ bộ xin gửi một bản sao tập phiến này để ra phủ Thống-sứ Bắc-kỳ để thông đạt đi các tỉnh thi-hành ».

Ông là người Trung-kỳ, không ở đất nhượng-địa Tourane thì ông không thể không tuân theo được, dù là tên hàng của ông cũng vậy.

Đó là nói về Trung-kỳ, nhân tiện xin bàn cả về Bắc-kỳ một thể. Cứ như đoạn cuối trong tập phiến lệ thì Bắc kỳ toàn-hạt cũng phải tuân theo, trừ các thành-phố nhượng-địa Hanoi và Haiphong không kể, nhưng sự bất tuân lệ cũng không phạm vào tội nào vì rằng bộ Hình-luật của Bắc kỳ không có điều nào trừng phạt sự dùng chữ húy cả. Sau nữa trong bộ luật Gia-long (tức là Hoàng-việt luật lệ) cũng chỉ trừng phạt sự dùng hai chữ húy 1 lần nhau trong một lúc mà thôi.

Như vậy thì cả đến Trung-kỳ, sự bất tuân lệ cũng không phải tội (không kể Tourane vì đối với thành-phố nầy, tập phiến tâu lệ không thi-hành). Hoàng-Việt luật lệ điều 62 như sau này :

« Phàm người nào trong các giấy tâu vua mà dùng lầm chữ tên húy vua, hoặc là tên Việt thánh thì phải trượng bát thập ; nếu trong các giấy khác mà dùng lầm như thế thì phải suy từ thập.

Người nào bất kính lấy chữ ấy dùng làm tên mình thì phải trượng nhất bách.

Người nào dùng những chữ khác mà đồng âm với chữ tên húy của vua hoặc liệt-thánh, *hay là người nào chỉ dùng một chữ trong hai chữ tên húy thì không phải tội như trên đây ».*

Bản quán dám mong rằng Hoàng-thượng ngày nay đang du-học tại Âu-châu ở lẫn với các dân tộc tiến hóa thì ngài sẽ hạ chỉ cải lệ cấm dùng chữ húy là cải tục của thời còn di truyền lại đến bây giờ, có phần trở ngại lắm cho sự giao-thông của quốc-dân.

Ở các nước Âu-châu, các bực đế-vương hay các vị thống-lĩnh, lễ thấy dân gian lấy tên mình, mà đặt tên cho con trẻ thì lấy làm vui mừng lắm vì thế càng tỏ được cái lòng dân mến phục ra. Bởi vậy mà khi ông Raymond Poincaré lên làm thống-lĩnh nước Pháp, người ta thấy trẻ con Tây nhiều nhà đặt ngay là Raymond. Ngay khi ông Joffre (Nhượng Pháp) lên làm thống-chế trong thời chiến-tranh các trẻ con gái Tây nhiều nhà đặt ngay là Joffrette mà số đẻ người Nam ta cũng có người theo đặt tên con trai là Nhượng Pháp. Tục nước Pháp ngày xưa cũng thế, trong thời đại vua Louis XIV, Louis XV, Louis XVI (Lộ đi) nhiều nhà đặt tên con là Louis là để tỏ lòng tôn kính vua vậy. Ph.-L.

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Toussaint, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2890 đến ngày thứ ba 2 Novembre 1926 mới ấn-hành.

Khởi : tiền

7 giờ	24 44
15 giờ	28 66

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 » 30
nhì,	10 60
ba,	9 80
Thóc hạng nhất;	6 30
Hạng ngô	6 20

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Octobre 1926, giá bạc ở kho Bình-nước định là 1$ l. 80.

Thị giá quốc trái.

Ngày 28 Octobre 1926

3 %/	hoàn dần	74 40
3 ½ /.	hoàn dần	82$ 20
4 %/.	vĩnh viễn 1917	45$ 25
4 %/.	» 1918	45$ 30
6 %/.	» 1920	66$ 50
5 %/	hoàn dần 1920	70$ 45
4 %/.	1925	87$. 10

Ngày 29 Octobre 1926

3 %/.	vĩnh-viễn	49$ 70
5 %/. 1915-1916		57$. 25

Đổi lại ngày giờ tàu chạy. — Sở Điện-báo lại mới có tin đổi lại ngày giờ các tàu chạy như sau này :

Tàu *Azay-le-Rideau* mang thư sang Pháp trở sau vật sẽ khai giá không kể, đến ngày chủ-nhật 31 octobre hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon qua đường Tourane. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển thứ nhất vào ngày thứ bảy 30 octobre bằng chuyến xe lửa 6 giờ 20. Chuyến thứ hai sẽ đem lên Đáp-cầu ngày 30 octobre bằng chuyến xe-lửa 21 giờ 56.

Quan Toàn-quyền thăm chỗ võ Lâm-du. — Hồi 6 giờ 45 sáng qua, quan quyền Toàn-quyền Pasquier sang quan Thống-sứ Robin, quan Giám-đốc chính-trị Graffeuil, nhân đi Hải-dương có dừng lại xem chỗ võ Lâm-gio. Có quan Công-sứ Wintrebert, quan làm Bắc-ninh và các quan kỹ-sư Lemaire, Auphelle sở Hộ-thủy nghênh tiếp ngài ở đấy.

Quan Toàn quyền có phán nên về công-trình các đập phân hàn khẩu hễ võ ấy hãy nay và ngài có khuyên ai nấy chớ ngại lòng, nên vượt sức khẩn-khẩn mà chẳng với cái thiên tai mới được.

Mới tối hôm 7 giờ 25 quan Toàn-quyền cùng các quan mới lên xe đi Hải-dương.

Đường Hanoi — Haïphong lại lụt. — Được cơn rào rào, nước cạn, người ta đã mừng thầm rằng đường đồng đen được như cũ ; chẳng ngờ vừa rồi nước lại lên, chỗ hàn-khẩu Lâm-gio lại vỡ, nước lại chảy tràn-bàn, đường bỏ xa Hanoi — Haïphong lại ngập, công-trình sửa chữa từ trước đến mất tai ; mấy quãng đất trước sạn, nay lại phải đi đò như cũ.

4 tỉ Cao-miên đối với dân bị lụt Bắc-kỳ. — Quan Khâm-sứ Baudoin à (Pierre) phó cai trị hạng ba, trước lòng sự tại phủ Toàn-quyền, vừa ở Pháp sang thì nay thuộc quyền quan Khâm sứ Trung-kỳ bổ dụng.

Việc hát giúp dân bị lụt. — Về việc diễn kịch giúp dân bị lụt mà bản quán đã đăng trong một số báo trước, M. Lê-văn-Bảo có cho bản quán hay rằng M. Bảo chỉ cùng mấy bạn đồng chí tổ chức cuộc hát ấy thôi, chứ chính mình không đóng vai trò nào cả. Vậy nay cải chính cho đúng.

Đá bóng thi. — Đến thứ hai 1er Novembre 1926 này tức là ngày 15 của Thánh sẽ có cuộc đá bóng thi do hội «Collège» đấu với hội «La Lance» 1er équipe.

Hội «Collège» là một hội mới ra đời chưa từng tranh đấu với hội nào, nên muốn ra đua tài với hội «La Lance» trong kỳ nghỉ lễ Toussaint nay tại bãi đất tột-cỏ đường thành hồi 2 giờ chiều.

Mong sao hôm đó chiều giờ mát mẻ để hai hội trẻ tài đua sức và bà con ta lại được một buổi mua vui trong ngày nghỉ lễ.

Thanh Tâm

Cô Ba còm mất trộm. — Nguyễn-văn-Pau 32 tuổi làm hàng hòm ở Haiphong qua chơi Hanoi có ẩn cắp 15.0 đồng của Ng-thi-Thuận tức cô bà Cảm ở phố Đồng-khánh số 14 tại nay đã phải bắt để xét hỏi.

Người tuần-cảnh. — MM. Nguyễn-trọng-Phang, Nguyễn-nhat-Ai, Nguyễn-lợi-Thiệp, Phạm-văn-Ngai, Phạm-năng-Mu, Nguyễn-văn-An, nay được bổ làm linh cảnh sát ở Haiphong.

Hàng phở bị lửa. — Hồi 1 giờ đêm qua, tại sau nhà tư ơng cửa mái có một người hàng phở đang rao bán qua đó, chợt có một chàng vào độ tam tuần cả lẻ, giấy k ăn e lanh-chẹp, áo quần bành bao, đang lăng thăng đất xe đẹp qua đấy, thấy phở xì vàng người, liền bảo đổ lại ăn. Anh ta ăn hết ba bát 15 xu, dán xong lại giả cách tiền thường chưa có bụng, liền bảo làm thêm một bát nữa xu nữa. Trong khi người hàng phở đang bi-hải thái xe đẹp, cầm đầu cầm cổ đạp một mạch rút mất, cả hàng không sao đuổi cho kịp. Thì 100 xi-lô-mét vậy. Khi đó người hàng phở mới hay mình bị lừa, chỉ tiếc thầm ta cả, liền rất gánh đồ đi tìm cũng chẳng thấy thằng bất trong lúc đâu lâm. Có 18 quan này là phường quỉ đói ở đâu?

Đinh-Tân-Thái

5 NGÀY XEM HẾT PHONG CẢNH PARIS

Tích chuyện hay, rất lạ, lắm cảnh éo le tức cười.

Tại rạp Cinéma Palace Hanoi.

Từ thứ Tư 27 Octobre đến thứ Ba 2 Novembre 1926.

Cần mua quốc-trái Đông-pháp 50 $ 00 trả giá rất cao, hỏi tại: Fonderie Tonkinoise, Hoàng-xuân Lan, 53 bis Avenue Henri d'Orléans, Hanoi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montéa, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu lấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ.

Viết thư mua hỏi giá

ĐỜI MỘT LỌ

Quintonine vào trong một lít rượu vang thường thì sẽ được một thứ rượu vang thực tốt, uống rất bổ huyết, bền cốt, và các cơ-quan trong thân-thể.

Mỗi lọ giá 0 $ 60, có bán tại hàng báo chế *Blanc*, phố Paul-Bert, Hanoi.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 sách 5, phố Tạng-nhiên. Giây nói 295

Xét nghiệm nước-mũi, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh lao hạch, bệnh giang-mai, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân...

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Ở các ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày đã 9 giờ rưỡi cho bệnh-nhân đến chữa. 5454

Người cai-trị. — M. Bon (A. de Pierre) phó cai trị hạng ba, trước làm sự tại phủ Toàn-quyền, vừa ở Pháp sang thì nay thuộc quyền quan Khâm sứ Trung-kỳ bổ dụng.

Khéo chẳng mua lắm! Ai bắt mà giảm. — Một tên thợ nọ vào tiệm tại số nhà 20 phố Tiên Tsin, tức cơ nơi vắng, cay hôm ấy cấp mất hai cái áo dài bà, một cái cầm nhung mài huyền, một cái cẩm chân mà hoa và vài thứ hàng vụng vặt vân vân, giá 30 $, rồi trốn đi mất. Tên thợ nọa ấy người tại hàng Hoa, số có đã giả bán hàng nước trên làng Bưởi. Tên ấy đầu hói, trạc độ 41, 42 tuổi có ít râu trên mép. Vậy ông bà nào thấy người như thế mà đem bán cắt thử kẻ trên này thì làm ơn báo đội xếp hay hộ, sẽ xin hậu tạ.

Người ở số 20, phố Tiên-Tsin Hanoi

Bắt tin. — Nguyễn-thị-Quang tức Nam Quang ở phố hàng Mũ-mây số nhà 66 thua Nguyễn-tri Phương bắt tin hai cái xuyên đăng giá 62 đồng.

Lại M. Mazon Joseph, lính ở đoàn binh pháo-thủ thứ tư, thua một người dân-bà lần mất 62 đồng bạc và một cái mandat năm nghìn quan.

Nạn ô tô. — Ngày hôm qua, vào hồi 1 giờ rưỡi, ch ốc ô-tô số T. 2266 của tòa sứ Hải-dương do Nguyễn-xuân-Thưởng cầm máy, k i đi đến đầu phố Trường-thi rẽ ra phố hàng Bông thì đụng p ải cái ô-tô số T. 2501 của ông Đốc-lý Hanoi do M. Le Prel đi. Khi đụng nhau, M. Le Prel bị ngã lăn xuống đường, bị thương bên chân trái, còn chiếc ô-tô bị gãy nhiều chỗ.

Lừa đảo. — Trần-nhật-Thăng 33 tuổi vô nghề nghiệp nhà ở hàng Quạt số 60 bị Đỗ-duy-Liễu k ện là lừa của mình số tiền 18 đồng thì đã phải bắt để xét hỏi.

Hai người rủ nhau quyên sinh. — Ngày hôm qua vào hồi 10 giờ rưỡi sáng, Ng hữu Công và Đặng-đình-Nhượng, đều làm thợ kim-hoàn ở hiệu Mỹ-ký, vào thuê buồng ở nhà sâm bờ hồ, rồi mua dầm-tì anh pha với thuốc phiện nông tự Song cả người đều đã tắt được ngay, hiện còn ở trong nhà thương cứu trị.

Bọn lái đá bóng. — Vì người hàng phở đang bi-hải thái xe đẹp, cầm đầu cầm cổ đạp một mạch rút mất, cả hàng không sao đuổi cho kịp. Thì 100 xi-lô-mét vậy. Khi đó người hàng phở mới hay mình bị lừa, chỉ tiếc thầm ta cả, liền rất gánh đồ đi tìm cũng chẳng thấy thằng bất trong lúc đâu lâm. Có 18 quan này là phường quỉ đói ở đâu?

Đinh-Tân-Thái

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hẳn nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cassaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giảm lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế kẻo mới khỏi nhầm.

8029

MÙA RÉT NĂM NAY.

1000 Pardessus bi chiều khác

Pardessus kiểu Hoa-kỳ cầu vai liền

có thắt lưng : giặt 1 mũi giá 5 $ 40

» » 1.05 » 5.30

» » 1.00 » 5.20

kiểu Pháp » 1.10 » 5.20

» » 1.05 » 5.10

» » 1.00 » 5.00

Quí khách nào muốn mua buôn xin hỏi giá riêng.

DEMANGE Hanoi.

Mậu dịch ngắn ngủi dịu sinh. — Vân rõ có hai người Khánh đất nhau đến xóm chợ om để hát, chị em đi hỏi hàng vô được mấn bỏ; chẳng ngờ khi chén chú chén em xong, đàn khánh ca xướng xong và gì gì nữa đấy cả, đến lúc thì tiền thì thoạt kỳ thấy một chú lăng, nói rằng số việc với phải đi, còn một chú ở lại thì một ca nhỏ không có. Thành thử đôi bên đều xếp tính giờ ly ra, ngỏ mỗi cùng nhau chân chê, rồi sực có linh cảnh sát đến, mỗi cô đi bên lên bốp mà trả.

Tin sau cùng

Ngày 29 Octobre 1926

Quan Toàn-quyền Varenne đã tới Marseille

Quan Toàn-quyền Alexandre Varenne tới Marseille sáng hôm thứ sáu Trên tàu *Angers* ngài có tiếp M. De fini quận trưởng quận Boucau-du Rhône M. Poulain thư-ký riêng viên hạt Puy-de-Dôme, M. Garrier chánh-đốc cục Kinh tế Đông-dương, M. Varenne quận-trưởng quận An, và các bạn riêng của ngài.

Ngài có nói với các viên đại-biểu báo quán rằng ngài muốn để dành mọi lời quan hệ về cái tình thế ngoại giao, để trình với quan thống-trưởng bộ Thuộc-địa và chính-phủ. Ngài có tỏ lời các phương sách ngài đã thi-hành để trả tình cho số chi-tàu Đông dương được quốc-tế; ngài có nói ngài in tri rằng nước Pháp và nhân-dân Đông dương có thể đã-hoà với nhau được lần bần mãi mãi. Nhân-dân hy vọng sẽ lấy lòng luyến-ái, mà lại có những đức tính quý hóa, khiến cho về đường cải-cách, tiến-hộ sau này, có nhiều điều đáng hi-vọng, mà hy chỉ xin ta có một điều được dự vào sự cai quản việc công trong xứ một phần chính đáng mà thôi. Ngài có nói: Nếu ta không mở rộng cho họ, hi chẳng họ ta sẽ với cái tôn chỉ của ta, cảo lời là để tạm đoàn, và tự-do với sự ích lợi của ta đó.

Nhiều quan chức có đến chào quan Toàn quyền Maus Vrenen có tiếp được nhiều hoa tặng.

Tai-nạn tốt ở Huế

Hai ngày hôm nay, ở Huế và miền ngoại.

(Indopacifi)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận vong. — Chiều theo tờ sắc của quan Toàn quyền và thi hành điều luật ngày 29 Octobre 1919, lễ kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong sẽ cử hành vào ngày 2 Novembre ở đài kỷ-niệm đường Amiral Pottier vào hồi tám giờ sáng. Các quan chức, các hội quan chiến binh và Quân công hội tỉnh sẽ đặt những vòng hoa tại đài kỷ niệm.

Buổi lễ hôm ấy thì các quan chức ra đại biểu các hội theo thứ tự đứng về phía bên phải đài kỷ-niệm, còn các học sinh cũng phía bên trái.

Đến tám giờ rưỡi xong lễ ở đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận-vong, thì các quan chức và học-sinh lại sang đặt vòng hoa ở tháp kỷ niệm các vị chiến-binh có công hình định xứ Bắc-kỳ ở đường Amiral Courbet rồi mới xuống tảo-mộ dưới nghĩa-địa phố Hải-dương vào hồi mười giờ.

Cũng ngày hôm ấy, tức chiều giờ sáng trở đi ở chùa Vẽ làng An-biên cũng tụng kinh độ vong các chiến-sĩ An-nam đã tử trận tại bên Pháp.

Giúp nạn nghèo... Cứu cơ-hàn cực.... — Đăng báo ta bao nhiêu người bị con tai nạn vì nỗi hỏng thấy thảo thiên, cứu tàn nhà nát, đói khát và càng, lỗ cực khổ không sao xiết kể; Anh em ta trong tam kỳ đã bắt ta có động giúp nhau, nhưng gáo nước làm sao cho muôn người đỡ khát, nắm gạo sao được no lòng. Anh em đồng ta cũng đã nhiệt thành tìm hết cách cứu nạn, nếu nhờ tử thiện cũng đã nhiều phen gắp đỡ, nhưng tình cảnh khốn cùng cần mấy vạn con người hưởng ân huệ của cứu ngài cũng chưa sao đỡ được, lại còn mấy tháng về sau này tránh sao cho khỏi cơ hàn khốn cực.

Bởi vậy; vì nghĩa đồng bào, vì lòng bác ái, cần cứu tội đã x'n phép quan Đốc lý đến ngày thứ bảy 6 Novembre 1926 này diễn một vở kịch tại nhà hát lớn Lạc-mộng-đã phố Belgique có quan Đốc-lý chủ tọa đã lấy tiền giúp nạn dân bị lụt.

Vậy xin với đồng bào tri đến hôm ấy sẵn lòng chiếu cố, bớt chút thời giờ trước là cứu vớ lẫn nhau, sau là t'ần khiển và ủng động hồ ở cơ sở vũ đài giải trí.

Tối hôm 6 Novembre 1926

Diễn 2 tấn :

Tấn thứ nhất. — Tam Quốc C i : Phụng Nghi Đình, cô bọn nữ nhạc múa hát đặng, coi rất ngoạn mục.

Tấn thứ nhì. — Hồng Thầy T ao Thiện. Trên sân khấu sẽ có tỉnh cảnh dân dã con Đông tiến, đi về từng, nào quan đáo sanh bộ, nào tân mà tiền điền, thợ cấy dắt trâu cày lụ', thợ cấy gánh mạ lành nông anh lính cơ bắt phu, chị nhà quê chợ trở ; rất là nên nào rộn rịp chẳng khác gì quang cảnh nhộn nhịp ở nhà tan, trong không sao xiết lòng đặu.

Bọn hát đã hết sức luyện tập toàn những dụng thật thợ cấy, thợ cấy thợ ma, ng'ời ra rất lạ tai, xem thực là lo mắt.

Toàn tranh cảnh mới khác hẳn mọi lần.

Xa đồng bào ta sẵn lòng chiếu cố. Xa mua vé trước kẻo hết chỗ; số bán vé trước tại nhà hát Lạc-mộng-đài kể từ 1er Novembre thì 5 giờ chiều.

Nguyễn-văn-Tết và Đoàn-k'-Long.

Việc đường xá. — Thành phố định mở một con đường ở Hạ-lý vào quãng kí-lô-mè 99 + 509, 90 và 100 + 440, 97 thuộc đường thuộc-địa số 5 từ Bắt-nội đến Hải-phòng và nơi vào quãng từ phố Strasbourg đến Quai-Lytel-thủy.

Nương giấy mà cầu thiết về hai việc nói trên này đều đã tại phòng Công-tác từ 10 cho đến hết thàng Novembre, ai muốn bắt rõ thì hỏi tại ra đấy mà xem, sáng từ tám giờ cho đến 11 giờ, chiều từ 14 giờ rưỡi cho đến 17 giờ, trừ ra ngày lễ và chủ nhật.

Phu xe đỗ trái lệ. — Sáu Cầu làm biên bản Vũ-văn-Bảo 30 tuổi nhà ở phố Lille, Nguyễn-văn-Thọ 40 tuổi nhà ở Lạc-viên, và Nguyễn-văn-Thường 40 tuổi nhà ở phố Bắc-sơn số 161 cùng vì-cảnh điền 60 luật đi đường ngày 1er Octobre 1915 của sở Cảnh-sát là đỗ xe ở những nơi trái lệ đã định.

Tuồng phiền lụy. — Vân rằng anh một thằm vẻ được thêm Phoni-Chi đẹ X K'on 51 tuổi vô nghề nghiệp, nhà ở một cái ngõ phố Hà-nội ngoài Pétain đang mang bão hộp đồng thuốc phiện lậu cân nặng 1280 grammes thì lập tức bắt giải về sở để lập biên bản và giao cho sở Thương-chính xét định.

Giết lợn lậu thuế. — Một người đi xe lay mang theo một con lợn đã giết làm lòng sạch sẽ thấy lính cảnh sát đi gần tới nơi thì vứt lợn bỏ chạy. Con lợn ấy nặng là giết lậu không có đến của là sẽ sát sinh của tỉnh phố nên lập tức đưa về sở ấy để xét.

Bưa giờ. — Dạo này có một tên chạo ba mươi tuổi cứ đến nhà nhem tối thì đi vào từng nhà xin đồ gạo, lúc nói để nấu cháo cho con, khi nói để đun giờ cho trẻ. Tên này có bộ mạnh khỏe lắm, mà ai có ý người kỹ đôi mắt sẽ thấy hắn thỉ sẽ rõ nó là đứa gian mượn cớ để ăn làm những lỗn cẩu đấy, vậy bà con trong thành phố phải đề phòng cho lắm, kẻo có khi mất của vật.

Hàm thư ở đường Amiral Courbet. — Cái hòm thư tại sở buôn-chính p ụ số 14 đường Amiral Courbet, trước cửa đồ ở mé trong nhà, thành thử chỉ khi giờ mở cửa làm việc mới bỏ thư được, thì may có người ta bỏ thư được, chứ may đi thấy trong ra ngoài, khiến cho người ta bỏ thư lâu nào cũng có ấy đến bỏ thư được nhàn các hôm lễ khác.

Duyên số sao đây. — Nguyễn-thị-Xuân 51 tuổi nhà số 31 ngõ Trần-Đông có đơn thưa lên Nguyễn-văn-Phú tức Đốc-lợi để đi trốn bỏ trộm một đứa trẻ và khai sinh giả dối.

HẢI-AN

Cuộc hát lấy tiền giúp dân bị lụt ở Bắc-kỳ. — Các viên chức công-cán bản tỉnh từ trước một cuộc hát ở Bắc-kỳ, có quan công sứ Louis làm chủ-trương. Các viên chức góp lại được số tiền là 179$00 để chi phí vào cuộc hát Hội-đồng tỉ chức lấy như sau này:

Tổ-sư: MM. Phạm-văn-Ngợi, Trần-công-Thuyết. Ng-văn-Quế, Vũ-ngọc-Lâm, Trần-hình-Nam, Phạm-văn-Cẩu, Ưng-uy-Công. Ng thế-Thứ, Phạm-văn-Thước. Ng-văn-Quý

Tòa án: MM. Lê-văn-Phiên, Trần-văn-Chí, Ng-văn-Hòa, Ng-công-Kiểm, Vũ-ngọc-Thụy:

Y-sỹ: M. Lê-văn-Cơ.

Tuần-sỹ-sỹ: M Vũ quý-Quang.

Tòa thiên-văn: MM. Phạm-hà-Mỹ, Hoàng-ngọc-Hồ.

Tòa Điện-báo: M. Lê-đình-Mai.

Tòa Thương-chính: MM. Cao-văn-Thịnh, Ng văn-Mỹ.

Tòa Công-chính: MM Vũ-tá-Loan, Ng khắc-Uy.

Tòa Nông-chính: M. Tô đình-Lung.

Pháp-việt Trường: MM. Lê-xuân-Phùng, Ng-đình-Chuyên.

Tòa Vệ-tại Sắc-liệu: M. Phạm-đức-Bầu.

Quản-lý hội Đồng-lợi: M Nguyễn-văn-Chương.

Thâu-khoán: MM Cầu xuân-Tinh, Pasmngoc Cẩn.

Hôm kia đã ấn, có quan chánh sứ phó-sứ, tuần-phủ, án-sát, các quý quan, quý-phu-nhân, tiểu, bảo chưa dịch. đều sử đến xem đông lắm.

Hát tối 17 và 18 octobre 1926, thu được 965$45. Tiền cai tiêu tất cả các khoản, thì còn thu lại được số là 124$77 và tiền góp còn thừa bao nhiêu đã cho cả vào số tiền 965$45. 55 tiền 965$45 thu được, đã để nộp quan Công-sứ để nhờ ngài chuyển giao lên Hội-đồng chung ương cứu tế ở Hanoi.

Các nhà từ-thiện giúp vào việc này là:

Cụ xứ Văn-khê cho mượn phường nhạc, gần 40 người không lấy tiền.

Các độ trupes automobiles Công Cảnh chuyên-chở 40 người phường hát từ Haiphong sang K ến-an đi và không lấy tiền.

M. Lê-Ngọc-Kỳ imprimeur 3 place Négrier nhận in không lấy tiền cho các giấy các bạch không lấy tiền.

Việc này được kết quả mỹ-mãn như thế, cũng là nhờ có quan chánh-sứ, quan tuần-phủ, và các quan phủ huyện giúp sức cho mới được viên mãn. Hôm hết 16 17 Octobre 1926 có bài hát như sau này:

Năm nay miền-viên bình-dân

Nước ngập quá mực, đê trên khôn tránh,

Hải-dương, Nam định, Thái-bình, Hưng-yên, Phả-lý, Bắc ninh đều trận,

Người ruộng ngập, kẻ nhà tan,

Nỗi-niềm khôn xiết tỏ-than tỏ-tường

Bay nhờ quý-quốc đồng-bang.

Đem lòng nhân-ái, mở trang lạc-quyên.

Nhiều làm phúc, ít làm duyên,

Mượn điều tiền khiến gửi tiền cứu-mang.

Na-mô phật tổ Hồng-Bàng.

Chúng-sinh công-quả giá gương, nhiều điều.

Cúc mừng mai Đào, sông Biển,

Kương, minh, phú, quý phúc nhiều hơn xưa.

Bài này do M. Lê-đình-Nhiên tả tài, thừa phái đình quan ấy soạn.

Hội-đồng sẽ chóng lại cảo

QUẢNG-YÊN

Cần phải kiểm soát cho kỹ chạy. — Báo «*Avenir du Tonkin*» ngày hôm nay có đăng tin đại loại như sau này:

Ngày 22 octobre vừa rồi, một người lính cảnh-sát thấy chiếc tàu «*Kinh-lược*» của công-ti Bạch-thái-Bưởi về Haiphong, khi qua Quảng-yên, nhỏ trước bến ra, thì tàu có ý ngang-ngang đi chậm lại để dân khách đi thuyền ra. Người lính bảo người *ba-toong* tàu phải cho tàu đi vào nữa mà đón khách, hay là phải bỏ neo ở chỗ đó hẳn lại để hãy cho khách lên, thì người *ba toong* tàu không nghe, bảo rằng khách chẳng có mấy, chẳng bỏ công.

Khi ông cảm hỏi người *ba-toong* tàu ấy, (người này tên là Nguyễn-văn-Phát, 45 tuổi), thì người *ba-toong* đó là người cảnh-sát *lặp* bỏ giam, nhưng vì có cần người lái thuyền làm chứng về việc ấy, nên sở cần để làm biên bản.

Cứ xem những cái nạn tàu thủy thường xảy ra, như tàu «*Đồng-lợi*» vừa rồi và tàu «*Cáp-bờ*» sắt trước, thì thiết tưởng không những chỉ nên kiểm-soát cẩn thận trong khi bắt đầu chạy mà thôi, lại phải kiểm-soát cả lúc đang đi dọc đường nữa mới được.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đã nợt đăng Bảo-đại bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenon, Paz, Rabut, Casablanca Port-Said (Ai-cập). Hoà.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 15 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÂY NÓI SỐ 236

8018.

CUỘC SỔ SỐ

của hội Trung-Bắc kỹ tương tế và hội Trung-Bắc kỹ nông công thương tương tế

(LOTERIE DE LA MUTUALITÉ)

Có 105 vé được trúng giải, chia ra như sau này:

1 vé được . . . . . 5.000 $ 00

1 » 1.000 00

1 » 500 00

34 » 75 00

34 » 50 00

34 » 25 00

NƠI VÀ NGÀY MỞ SỐ. — Đến 17 Janvier 1927 thì mở số tại tòa Đốc-lý Hanoi

NƠI PHÁT TIỀN NHỮNG VÉ ĐƯỢC TRÚNG GIẢI. — Những vé được trúng giải thì tính bạc tại nhà Đông-Pháp Ngân-hàng, Hanoi

GIÁ BÁN: mỗi vé . . . 1 $ 00

Có bán vé tại Bản quán

Có người ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé tính như sau này:

Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé : 0 $ 20

Từ 1 vé đến 20 vé, tiền cước Recommandé : 0 30

Xin mua mau, mau, kẻo hết!!!!

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

De la part de tout voyageur qui eût mangé une tranche de gigot et bu deux bouteilles de vin à son souper et qui n'eût pas eu l'air d'*un affreux pauvre*, un pareil souhait eût été un ordre. Mais qu'un homme qui avait ce chapeau se permît d'avoir un désir et qu'un homme qui avait cette redingotte se permît d'avoir une volonté, c'est ce que la Thénardier ne crut pas devoir tolérer. Elle repartit aigrement :

– Il faut qu'elle travaille, puisqu'elle mange. Je ne la nourris pas à rien faire

– Qu'est-ce qu'elle fait donc ? reprit l'étranger de cette voix douce qui contrastait si étrangement avec ses habits de mendiant et ses épaules de portefaix.

La Thénardier daigna répondre :

— Des bas,s'il vous plaît. Des bas pour mes petites filles qui n'en ont pas, autant dire, et qui vont tout à l'heure pieds nus.

L'homme regarda les pauvres pieds rouges de Cosette, et continua

– Quand aura-t-elle fini cette paire de bas ?

Elle en a encore au moins pour trois ou quatre grands jours, la paresseuse.

– Et combien peut valoir cette paire de bas, quand elle sera faite ?

La Thénardier lui jeta un coup d'œil méprisant.

– Au moins trente sous.

— a donneriez vous pour cinq francs ? reprit l'homme.

Pardieu ! s'écria avec un gros rire un roulier qui écoutait, cinq francs ! Je crois fichtre bien ! cinq balles.

Le Thénardier crut devoir prendre la parole.

– Qui, monsieur, si c'est votre fantaisie, on vous donnera cette paire de bas pour cinq francs. Nous ne savons rien refuser aux voyageurs.

— Il faudrait payer tout de suite, dit la Thénardier avec sa façon brève et péremptoire.

J'achète cette paire de bas, répondit l'homme, et, ajouta-t-il en tirant de sa poche une pièce de cinq francs qu'il posa sur la table, — je la paye.

Puis il se tourna vers Cosette.

– Maintenant ton travail est à moi. Joue, mon enfant.

Le roulier fut si ému de la pièce de cinq francs, qu'il laissa la son verre et accourut.

C'est pourtant vrai ! cria-t-il en l'examinant. Une vraie roue de derrière ! et pas fausse !

Le Thénardier approcha et mit silencieusement la pièce dans son gousset.

La Thénardier n'avait rien à répliquer. Elle se mordit les lèvres, et son visage prit une expression de haine.

Cependant Cosette tremblait. Elle se risqua à demander :

Monsieur, ne me ferez-vous pas mal ? est-ce que je peux jouer ?

– Joue ! dit la Thénardier d'une voix terrible.

– Merci, madame, dit Cosette.

Cependant que sa bouche remerciait la Thénardier, toute sa petite âme remerciait le voyageur.

Le Thénardier s'était remis à boire. Sa femme lui dit à l'oreille :

– Est-ce que ça peut être que cet homme jaune ?

– J'ai vu, répondit souverainement Thénardier, des millionnaires qui avaient des redingotes comme cela.

Cosette avait laissé là son tricot, mais elle n'était pas sortie de sa place Cosette bougeait toujours le moins possible. Elle avait pris dans une boîte derrière elle quelques vieux chiffons et son petit sabre de plomb.

Éponine et Azelma ne faisaient aucune attention à ce qui se passait. Elles venaient d'exécuter une opération fort importante ; elles s'étaient emparées du chat. Elles avaient jeté la poupée à terre, et Éponine, qui était l'aînée, emmaillottait le petit chat, malgré ses miaulements et ses contorsions, avec une foule de nippes et de guenilles rouges et bleues. Tout en faisant ce grave et difficile travail, elle disait à sa sœur dans ce doux et adorable langage des enfants dont la grâce, pareille à la splendeur de l'aile des papillons, s'en va quand on veut la fixer ;

– Vois tu, ma sœur, cette poupée-là est plus amusante que l'autre. Elle remue, elle crie, elle est chaude. Vois-tu, ma sœur, jouons avec. Ce serait ma petite fille. Je serais une dame. Je viendrais te voir et tu la regarderais. Peu à peu tu verrais ses moustaches, et cela t'étonnerait. Et puis tu verrais ses oreilles, et puis tu verrais sa queue, et cela t'étonnerait. Et tu me dirais : Ah ! mon Dieu ! et je te dirais : Oui, madame, c'est une petite fille que j'ai comme ça. Les petites filles sont comme ça à présent.

Azelma écoutait Éponine avec admiration.

Cependant, les buveurs s'étaient mis à chanter une chanson obscène dont ils riaient à faire trembler le plafond. Le Thénardier les encourageait et les accompagnait.

Comme les oiseaux font un nid avec tout, les enfants font une poupée avec n'importe quoi. Pendant qu'Éponine et Azelma emmaillottaient le chat. Cosette de son côté avait emmaillotté le sabre. Cela fait, elle l'avait couché sur ses bras, et elle chantait doucement pour l'endormir.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết tiếng-tây, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Giả-sử lời nói ấy là của một ông khách nào ăn miếng đùi cừu lớn, uống hai chai rượu nho rồi, mà khách lại không như một thằng keo-kiết, thì câu xin-xỏn ấy tức là lời truyền-bảo. Nhưng mà một người khách đội cái mũ bạc như thế mà lại dám thiếu-rẻu, một người bận áo ô-đính-gốt như thế mà lại dám sai-bảo, thì ai chứ mụ *Thénardier* sao dung được nổi. Mụ bèn lên giọng chua chát mà đáp rằng :

— Nó ăn thì nó phải làm. Ta đây có nuôi người để ngồi dưng đâu.

Bấy giờ người khách lấy mới lấy một giọng ôn-tồn ngào-ngọt, giọng nói ấy đối với bộ áo ăn-mày kia, với hai cái vai gánh-đầu kia, thật là trái hẳn, mà rằng :

— Vậy thế công-việc của con bé làm những gì, thưa bà ?

Mụ kia hạ-cố mà đáp :

-- Nó đan bít-tất, chứ gì. Đan bít-tất cho hai con bé nhà ta, chẳng mấy ngày nữa mà hết nhẵn, phải đi chân không sao được.

Khách đưa mắt nhìn hai cái chân rét đỏ của con *Cosette*, rồi lại nói :

--Vậy thế đôi bít-tất con bé phải đan đến bao giờ mới xong ?

--Ít ra nó cũng phải làm trong ba bốn ngày nữa mới xong, bởi vì nó biếng-lười lắm.

-- Xong rồi thì đôi bít-tất đáng giá là bao nhiêu ?

Mụ đưa mắt một cách khinh-bỉ mà rằng :

--Ít ra cũng ba-mươi xu (một *franc* rưỡi).

-- Ai mua năm phật-lăng bảy giờ bà có bán chăng ?

Có một người phụ tâu ngồi nghe câu chuyện bấy giờ cười ha-hả lên mà rằng :

-- Chẳng bán để làm gì ? Năm phật-lăng ai mà không bán, lựa còn phải hỏi ? Năm khoanh !

Khi ấy mụ *Thénardier* nghĩ cũng nên dự-nghị :

-- Thưa ông xin vâng. Vì bằng ông lại có cái sở-thích ấy thì nhà cháu xin để lại ông năm phật-lăng. Ở đây nhà cháu rất là chiều khách.

Thằng chồng nghe lọt cũng gọn thon-lỏn, khắc như lệnh truyền mà rằng :

-- Phải trả tiền ngay.

Khách nói :

-- Ôi nhận mua đôi bít-tất này.

Rồi lại thò tay vào túi lấy ra đồng tiền năm phật-lăng để lên bàn mà rằng :

-- Tôi trả tiền đây.

Rồi quay lại con *Cosette* mà rằng :

-- Giờ thì đôi bít-tất con đương đan đó là của ta. Ta cho phép con cười.

Người phụ tâu rất cảm-động vì đồng tiền năm phật-lăng,bèn bỏ cốc rượu đang uống dở, chạy lại gần, nhìn kĩ đồng tiền rồi nói to lên rằng :

-- Ừ mà thật này ! Quả-nhiên một bánh-xe đàng sau ! mà không phải là bạc giả !

Thằng chồng *Thénardier* cũng chạy đến khẽ nhặt đồng tiền bỏ vào túi.

Thénardier không còn nói cái gì được nữa. Chỉ mắm môi nhăn mặt ra bộ tức lắm.

Con *Cosette* thì sợ run lên. Tuy-nhiên nó cũng đánh liều mà hỏi :

-- Thưa bà, thật hay bỡn ? Con được phép chơi thật à ?

Mụ lên một giọng ghê-gớm mà rằng :

-- Ừ, mày chơi !

-- Cảm ơn bà.

Cái miệng con bé thì cảm ơn bà-chủ, mà cả người nó thì cảm ơn người khách lạ.

Gã *Thénardier* thì lại ra bàn uống rượu. Con vợ lại ghé vào tai chồng mà hỏi :

-- Cái lão bận áo vàng này là người thế nào đấy nhỉ ?

Thằng chồng quyết-đoán mà rằng :

--Ta đã từng thấy những kẻ bạc triệu mà ăn-mặc như thế.

Con *Cosette* để bít-tất đó, nhưng vẫn ngồi yên trong gầm bàn. Thường nó vẫn ít chuyển-động như thế. Rồi nó quay lại sau lưng mà lục ở trong một cái hộp lấy ra mấy cái mụn cũ với cái gương nhỏ bằng chì của nó ra.

Hai con bé *Eponine* và *Azelma* thì không nghĩ đến sự gì hết. Chúng nó vừa mới cứ-hành nên một thế-đoạn lớn. Hai chị em nó tám được con mèo trong nhà, liền vứt cái búp bê xuống đất, rồi thì con *Eponine* là con chị, đem một đống những mụn đỏ mụn xanh mà đem quấn vào cho con mèo, tha-hồ con mèo vừa kêu vừa dẫy. Nó vừa làm cái việc quan-trọng và khó-khăn đó, thì nó vừa nói với em nó, giọng nói thỏ-thẻ dễ-thương quá, cái vẻ xinh đẹp của con trẻ khác nào như là cái mỹ-lệ ở cánh con bướm, không tài nào ý-nguyện mà tả được chân-dung, hỗ nắm lấy thì nó bay nó phai đi mất. Con bé bảo em nó rằng :

-- Này em nom, con búp-bê này chơi hay hơn con búp-bê kia. Nó biết cựa-cạy, nó biết kêu, rờ vào nó nóng. Ta chơi với nó, em ạ. Nó là con-gái nhỏ của chị. Chị làm bà. Chị ẵm nó đến nhà em, em nhìn nó. Rồi thì em thấy nó lại có râu mép, em lấy làm lạ. Rồi thì em thấy hai tai nó, rồi thì em thấy cái đuôi nó, em lấy làm lạ. Rồi thì em nói với chị : Trời ơi, kìa ! Rồi thì chị bảo em : Thưa bà phải, đây là con-gái của tôi, nó như thế đấy. Bây giờ con-gái như thế cả.

Con em nghe con chị nói lấy làm hay quá.

Trong khi ấy thì bọn khách ở ngoài hàng rượu hòa thanh mà hát một bài hát dâm-dục, hát xong rồi cùng cười vỡ nhà vỡ cửa. Thằng chồng *Thénardier* cũng hát theo với họ và phách vào cho họ hát nhiều uống nhiều rượu.

Trời sinh ra con chim,cái rơm cái rác cái gì cũng lấm nên ổ, đứa trẻ-con thì cái gì cũng lấy làm con búp bê được. Trong khi hai chị em *Eponine* và *Azelma* dùm-bọc cho con mèo bằng mấy cái đề xanh đỏ, thì con *Cosette* cũng lấy đề rách của mình mà quấn cái gươm chì nhỏ, rồi bế lên như bế con mà ru vậy.

(Lược dịch)

---

* *Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :*

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang,	bán.	0 $ 50
	— II	203	—	0 45
	— III và IV	150	—	0 35
	— V và VI	193	—	0 45
	— VII và VIII	317	—	0 65
Phần thứ hai,	Quyển I	213	—	0 60

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$ 20
Cả sáu quyển gửi làm một gói 0 60

Tự do diễn đàn

Tình cảnh những người thôn quê

Nhiều người xưa nay sinh-trưởng vốn ở tỉnh thành, không nắng trực tiếp với những người ở nhờn thôn quê, nên những cái tình cảnh sầu bạn cùng đinh khổ rách tả khi xét đến. Bi nhân đây sinh trưởng vốn ở tỉnh-thành, phong phiêu nhiều bay đi đó đây, trực tiếp luôn luôn với những anh em chị em đồng bang chất phác ở chốn thôn quê rồi cũng quan sát được ít nhiều tình cảnh sầu bạn cùng đinh khổ rách ấy, xin thuật ra đây để giới thiệu cùng các ngài hữu tâm với nông thôn. sau để giúp những người có ân lòng cao xa nay không muốn trực tiếp với bọn anh em chị em đồng bang chất phác ở chốn thôn quê rồi cũng quan sát được ít nhiều tình cảnh thôn quê rồi cũng được chuyện « quê mùa ». Hi-vọng xin chia người thôn quê ra làm hai hạng : 1° hạng ba-đàng-nghĩa là những người nghèo đói không đủ ăn mặc mà ăn ; 2° hạng thường dân, nghĩa là những người dân sinh ở quyền thổ, dù giàu hay nghèo, cũng thuộc hạng thường dân, nghĩa là những người đã bài ấn, nói tóm lại cái gì cũng trung, thì kỳ giả xin bỏ ra ngoài mục.

1) Hạng ba đàn. — Phàm ở làng nào cũng vậy, các hạng ba đàn nghèo đói này bao giờ cũng nhiều, đối với bọn thường dân trong dân thường chiếm đến 50 / (năm mươi phần trăm) cách ăn mặc của hạng này rất là sơ bạc suốt ngày từ đêm chỉ có cái cối vỏ hay mẻ của bát ổ mà thôi, (phần nhiều các xã không có kỹ nghệ, xin các ngài chớ nghi nhận) Thỉnh hoặc cũng có nhiều người không thể đến ở với chài lưới thì sinh nhai bằng cách khác, hoặc đi làm tôi đòi ở những nhà giàu trong làng hay trên tỉnh, ruộng rẫy thì phá đi làm pha làm phèo, làm thuê làm thợ ở phố người ra. Hôm mới rồi, kỳ giỗ vua tổ vàng Nam-trực, giới dương mưa to, gió thu lạnh lẽo, mặt đồng cỏ giá đang đánh đậm ở giữa cánh đồng bát ngát, nước chỉ mưng cứng người, bỗ một cô vẻ đói. Đợi khi đánh đến gần đường, kỳ giả hỏi : « giời rét thế này mà cụ chịu khó đánh cá nhỉ ? » Ông cụ già lời : « thấy tình không chịu khó đánh cá thì chết đói mất ! » Ô ! ông cụ già quê mùa này, giữ thời gian có vẻ nói đùa vị quan sang ở chốn lỗ tanh thì nào nệm mũ nhung, giường Hồng-kông, chứ ở đây nào mà có bắt ốc ở quãng đồng không mông quanh này. Cho hay con tạo ở hết công bằng !

Kể đến sau-thuế bọn ba dân này thật là khổ sở quá. Tuy rằng sưu có 2p 50 nhưng bọn đồng-lý phải thu làm bổ đến 3p 50 cũng đẹp. Ơ ! Bổ bớt đồng đối với các công tử công tôn ở chốn thị-thành chỉ bằng vài giờ xe hay một trận cười cỗ con mà thôi ! nhưng đối với hạng ba dân này thật là một món tiền to, mất cái lo to ! Nếu lòng nào cải-lương tiền công quỹ ít nhưng muốn dựng trường học, lại phải bổ mỗi người dân ra là 2, 3 đồng bạc (đây xin nói riêng về một xã kia ở về huyện Nam-trực, tỉnh Nam-định có độ 500 suất đinh thì mỗi người phải đóng là bằng 6.) Lại thêm một cái khổ cho bọn dân đen ! Kể đến đê đường bọn đồng-lý thì thúc dịp mà đánh đập, hễ ai có chè lỉ cần được yên thân, bằng không thì trăm đường khốn khổ. Tệ nữa ở trong làng bọn này lại phải bọn dân anh hèn, thậm chí làm người đến phải bỏ làng mà đi ! Cái tình cảnh của bọn dân đen nói sao cho xiết được ! Đây là những điều đại lược, còn nhiều cái bất tiện đáng góp lặt vặt hết thảy kể cho đủ lời.

2) Hạng thường dân. — Hạng này ở trong làng đối với hạng trung-dân và hạ dân có tới 5 / Hưởng tư công được vai chục, hay gấm ba trăm mẫu trồng lúa đủ dật công nhiều, nhà gạch sân vườn rộng mỗi thứ được gần ba cái, thế mà ở trong làng cũng được to-tát, một là cụ hàn hai là cụ cử, ba là cụ chánh, bốn là cụ lý chi gian. Bọn này phần nhiều hay sinh nhai về nghề cho vay nợ lời rất nặng. Đối với hạng dân cơ nghèo đói, họ cứ có một cách là dập xuống đất đen. Còn đối với hạng ngang hàng nếu họ hào thì tế tự, nhược đi tranh nhau cái miếng thấy lý thấy chánh hay cái chiếu ngồi ở chốn đình trung cái quyền hống hách ở nơi công chúng thì kiện nhau đến ra sở thất nghiệp ; cũng có phen vu oan giá họa hay bỏ phong văn cho nhau, hay vì một cái cớ nhỏ mọn như trâu ăn lúa cũng lấn kiện nhau cho đến cùng. Như tuồng mỗi bên lại rủ ra thầy nọ đến gần chín bè chín đảng để chống sự lại nhau. Không những họ giết nhau ban ngày nhưng ban đêm lại cần đề phòng nhau cẩn thận lắm, vì có nhiều kẻ thù nhau, đến nỗi thuê người đốt nhà nhau hay cướp bóc lẫn nhau. Lại có lắm kẻ thù nhau đến nỗi không giết được kẻ đến đời sau, đời cháu, đời chắt !

Đến đây các độc-giả đã biết qua loa cái tình cảnh của những người thôn quê, vậy xin các ngài yên lặng mà phẩm bình.

Ở nhiều hương thôn người có quyền hành cũng phần vì lo sao mọi người trong làng mến phục mình, hòa sao phải theo lẽ phải, vì lẽ nào mọi người dân cũng mới mong có được. Đây là nói hạng người có lương tâm, có học thức mới nghĩ như thế, còn những hạng dân ranh dốt đặc lại lợi dụng cái quyền hành của mình để hà hiếp dân em. Nhiều người phàn nàn rằng : công nhiều cái lương hương chính thì hành ra để 3, 4 năm nay, mà sao chưa thành hiệu quả. Lời phàn nàn đó thật là đích đáng. Xét ra cũng tại những người có chức phận trong làng không chịu cố làm đấy thôi. Còn những hạng phá gia hư chi chẳng chài làm gàu, cái gì có thiệt đến họ họ không ghen không thiết. Còn những hạng dân em khổ rách được bữa nào ăn bữa ấy, tình cảnh rất là đáng thương như trên kia đã nói. Ta thiết tưởng ở trong một làng một xóm đều no đem bỏ lấy nhau, những người dân anh có trách nhiệm khai hóa ở những dân xã nên thương đến kẻ nghèo mới phải.

Nguyễn-Ái-Hoan (Nam-định)

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Tỉ tạng

Tỉ. — Trên giới thì ứng với thấp khí, dưới đất thì ứng thổ hành, tỉ tối tiết thì ứng với hậu tháng mùi, (1) phương diện thì ứng với quảng chính giữa (trung ương) nếu thì ứng với sắc hoàng sắc ẩm thì ứng với loài ngưu, quái hào thì ứng với sáu hoàng tâm thì ứng với sao chẩn, ngũ âm thì ứng với tiếng cung (2).

Tỉ thông khiếu ra ngoài môi, chủ cơ nhục, tàng ý chí, khiến ở hương (vị thông), thuộc chất ẩm (thực hấp) khí chất hỏ (tất gọng), dịch chất diên (nước rãi), vị chất cam (vị ngọt). vinh hoa thì phát hiện ra môi. Ông Lưu-hàn nói : « tỉ ứng với cơ nhục, chế thịt kiến hậu thì con vị cũng bận ».

Tỉ là thổ, cho nên khẩu thấy, vị là phù, tâm hóa là mồ, phế kim là con. (3)

Âm thấp thì thương tỉ, phòng khí thừa tỉ bệnh.

Bệnh hậu. — Mặt vàng ; hay nghỉ ngơi, hay thường cần rau vị cũ ăn ; thân thể chi trọng chân tay rời mỏi.

Tỉ thực — Thì minh mẫy tri trọng, không được nhẹ nhẹ thường mẫn, tiện kỳ, ăn thì chóng đói, hay ngủ, mình mẫy nặng, thích uống nước lã.

Tỉ hư. — Thì ăn không tiêu, thắng ruồng bụng sôi, ợ ăn tay rời mỏi, thường nhân khi thổ hoặc tả mà sinh phong.

Tỉ tuyệt. Thì rốn phồng to, chung quanh mầu đen xám, môi run bẩy bẩy, thân thể vàng đen, (tỉ tuyệt thì trong 12 ngày chết).

Tỉ mạch. Ấn hòa là bình mạch, nghĩa là không trầm không phù không tri không sác, huyền, sáng và khẩu, ấn tắc mạch, mẫy bẩn bật như thể gà mổ là ngày mạch.

Phế tạng

Phế. — Trên giới thì ứng với táo khí, dưới đất ứng với kim hành ; thời tiết thì ứng với mùa thu ; phương diện thì ứng với phương tây ; sắc thì ứng với sắc trắng ; mùi vị thì ứng với loài mẫy quái hào thì ứng quế kiêu ; thanh tà thì ứng với sao thất-bích ; ngũ âm thì ứng với tiếng thương. (4)

Phế thông khiếu lên mũi, chủ bì phu, tàng phách, khiến chủ tinh (tinh hôi), thanh chất khiếu (khói) khí (hơi sin (tất thể) dịch chất tiết (nước mũi) vị chất tân (vị cay) vinh hoa phát hiện ra bì mao. Ông Lưu-hàn nói : « phế ứng với bì mao, da kiến hậu thì đại tràng vững kiến hậu ».

Phế tà kim, cho nên khiếu mộc, đại tràng là phủ, tỉ thổ là mẹ, thận thủy là con. (5)

Cảm tạo thì thương phế, nhiệt khí thắng thì phế bệnh.

Bệnh hậu. Mặt trắng hay thương khóc, tay thường gãi lên mặt, hoặc xát lông mày, hoặc khoẻ lỗ mũi hay bắt hơi, chảy nước mũi, ho huyết, nục huyết, ho thở, ghé rét, gầy sốt, hai bên mạn sườn khí động.

Phế thực. — Thì phiền muộn, ho, thở, khí nghịch, mặt đỏ, đái đi đỏ sẫm, và vai sẽ nhức chóp đau trong lưng xương sống trướng mãn.

Phế hư. — Thì hắt hơi ra nhiều người hắt hơi, mũi thường có nước mũi chảy, thường hay rét, ho ra huyết, mồ trắng nhạt.

Phế tuyệt — Tai mồ hôi ra mồi tóc, khắp thân lông rét hắt hơi ra, thở không đặt hơi, (phế tuyệt thì trong ba ngày là chết).

Phế mạch. — Khinh hư như phù mạch mà hơi nhuyễn, (sát mao) là bình mạch, phù đại và kiên lao, là tặc mạch.

(Còn nữa) **Phùng-năng-Tĩnh**

(1) Tháng ba là qui xuân, tháng sáu là qui hạ, tháng chín là qui thu, tháng chạp là qui đông.

(2) Cung tức là trung, tương thì ở vào quãng chính giữa.

(3) Hỏa sinh thổ thì thổ là con hỏa, thổ sinh kim thì kim là con thổ.

(4) Tiếng thương kiên cường, tương kim tính kiên cường.

(5) Thổ sinh kim thì kim là con thổ, kim sinh thủy thì thủy là con kim.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 8, 8 và 9 novembre 1928. — Hồi 8 giờ sáng tại sở Kiểm-lâm Hanoi bán đấu giá mấy khu rừng của sở Công-sản.

Rừng tỉnh Phú-thọ và Tuyên quang thì bán vào ngày 8 novembre

Rừng tỉnh Hải-ninh và Quảng-yên (trừ đảo La Table không kể) thì bán vào ngày 8 novembre.

Và rừng đảo La Table thì bán vào ngày 9 novembre.

Mỗi đơn xin đấu giá chỉ được mua một khu mà thôi.

Ai muốn biết thêm điều gì nữa thì cứ hỏi tại sở Kiểm-lâm Hanoi, các tòa sứ tỉnh Phú-thọ, Tuyên-quang, Hải-ninh và Quảng yên cùng các sở Kiểm-lâm Phú-thọ, Phủ-yên-bình Tuyên-quang, Tuyên-quang, Yên-bái, Ao-kei, Tiên-yên, Quảng-yên, Phonhai-chê. Hongay, Yên-lập và đảo La Table.

Đến thứ ba 9 Novembre 1928 này, sẽ đợi lĩnh trưng lấy 4.000 mẫu đất, để lập nhỏ Vũng Thượng trên đường Paginier Hanoi.

Giấy xin lĩnh trưng phải để đến quan Đốc-lý Hanoi, hạn đến 4 giờ chiều thứ hai 8 Novembre là cùng.

Tiền kỳ quỹ tạm là 150$.

Tiền kỳ quỹ nhất định 4.000 fr.

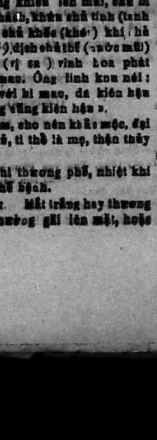
Các giấy má điều-lệ về việc gọi lĩnh trưng này để tại phòng Lục-lộ tòa Đốc-lý. Ai muốn xem có đến đấy mà xem, sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 5 giờ.

Hoa Đào Trước gió

(NAM-TRUNG TÌNH HỒ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiên-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0 $ 45
Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần.
Thư và Mandat xin gửi cho :
M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.500



Nhà Ba-chuông
TỐC LÍ MIỆT
Bào-chế MONTÈS
84, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới. Trị bệnh mất ngủ, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt, khí huyết sinh ra rào phất, làm cho mạy tho mật.

Ấy là :

THUỐC BỔ
BỔ HUYẾT
MẪU BỔ 1 $ 00

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

La science est une œuvre collective

Un des grands avantages de la science, c'est qu'elle utilise jusqu'aux demi-talents et aux esprits les plus modestes, ce que l'art ne peut pas faire. Un poète médiocre est bien souvent un être absolument inutile, un zéro dans l'univers ; au contraire, un esprit très ordinaire, qui apportera un perfectionnement presque insignifiant dans l'enrouement des fils d'une bobine électrique ou dans l'engrenage d'une machine à vapeur, aura rendu un réel service : il aura fait son œuvre ici-bas, il aura payé son tribut, justifié sa place au soleil. Tandis que l'art ne souffre pas la médiocrité, la science peut s'appuyer sur elle ; chez tous elle peut rencontrer des collaborateurs... L'art peut rester très facilement aristocratique ; la science, elle, ne dédaigne rien, ramasse toutes les observations, rassemble et multiplie toutes les forces intellectuelles. Sans doute un petit nombre de génies dominateurs sont toujours nécessaires pour mener le travail, embrasser l'ensemble des matériaux apportés, les distribuer, s'élever aux inductions imprévues. Mais ces génies trop isolés, seraient impuissants. Il faut que chaque homme apporte sa pierre, un peu au hasard, et que toutes ces pierres se tassent lentement sous l'effort de leur propre poids, pour que l'œuvre sortie de cette collaboration de l'humanité entière devienne vraiment inébranlable. Les digues bâties à pierres perdues sont les plus solides de toutes. Quand on marche sur ces digues, on sent la mer passer et frémir non seulement autour de soi, mais sous ses pieds mêmes, on entend le grondement vain de l'eau qui se joue autour de chaque bloc non taillé ni cimenté sans pouvoir en arracher un seule, et qui baigne tout sans rien détruire. Telles sont dans l'esprit humain les constructions de la science, bâties avec de petits faits amassés au hasard, que les générations ont jetés en désordre les unes sur les autres, et qui pourtant finissent par se tenir si solidement que nul effort de l'imagination ne peut plus les disjoindre : le rêve se joue désormais autour de ces réalités emboîtées l'une dans l'autre, sans pouvoir les entamer. L'esprit humain, malgré son va-et-vient éternel, sent alors en lui quelque chose de solide, que les vagues des flux et reflux peuvent pénétrer, non emporter.

J. M. Guyau.

(L'irreligion de l'avenir. F. Alcan, éd. Paris)

Khoa-học là một công việc công-cộng

Một cái lợi to của khoa học, là khoa-học lợi-dụng được cả tài mọn trí thường mà mỹ thuật không thể làm như thế được. Một nhà văn-sĩ làm thường thật là một người tuyệt nhiên vô-vị, một tế-bào rất dễ, không làm người ở đời, mỹ thuật không dùng đến tài mọn, khoa học sẽ thể dựa vào tài mọn ấy; đâu đâu khoa học cũng sẽ người góp được mỹ thuật gửi cách cao thượng rất dễ. khoa học không nề hà gì, nhặt nhanh những điều quan-sát, tụ họp các năng lực, trí tuệ, làm cho mỗi ngày tiến mạnh lên...

Kể ra cũng cần phải có một số ít người tài giỏi xuất chúng để phá đường công việc, gồm hết tài liệu rồi đem phân phát, nêu một suy diễn rộng mới sự mới lạ soạn những người ấy rất có-lập thì không làm gì được. Cho nên mỗi người một tay, chỉ để thành non, xi ai cũng phải đem đến một phiên đá, những phiên đá nặng đến dần dần chất lại với nhau làm cho công trình mà tất cả nhân loại làm công tác được kiên cố vĩnh-viễn. Đá đắp hằng đá quăng xuống từng hòn là những đá rất chắc chắn. Koi ta đi lên trên đó ấy, tưởng chừng như bị không những rung động quanh mình rất ghê, rất sợ, lại còn ở dưới chân mình nữa; ta nghe tiếng nước gầm hét rồi ích chung quanh bàn-đá, không được, không trát mà không rút trôi được phiến nào nước đầy ngập chung quanh mà không hề thấy suy sụn ốc. Ấy trong trí não người ta, công cuộc của khoa-học lấy những sự vụn vặt, xây đắp dần lên, đời nọ đời khác chồng chất lộn xộn, rất bền chắt, không có sức tưởng tượng nào có thể làm tan: Mộng tưởng chỉ đứng bên ngoài những sự thực chắp lại mà không thể lèm hư hỏng được. Trí-tuệ của người ta có đi, lại lui luôn, công đi có một cái chắc chắn mà lên sang sẽ xuống có thể vào mà không thể làm trái theo được.

Trần-hồng-Anh

Đàn như tiếng chim thường-loan. Hai chữ này đều là dùng riêng về đàn.

(3) Ngâu, Tự là tên hai tổng giáp gióc Văn-nam, có giống nhiều cây thuốc-phiện.

(4) Tấn-thư : chàng Phan-Nhạc người đẹp, hễ đi đến đâu, con gái tranh nhau ném hoa quả vào đầy trong xe.

(5) Cổ-ngữ : *dung đạm như cúc, cốt sấu như mai* ; nghĩa là : nét buồn như cúc, mình gầy như mai.

(6) *Thất tình*, là bảy cái tình tình của người ta : 1· *hỷ*, là mừng 2· *nộ*, là giận.— 3· *ai*, là thương — 4· *lạc*, là vui — 5· *ái*, là yêu — 6· *ố*, là ghét — 7· *dục* là muốn.

(7) *nghi-nam, và xá-sáng*, là tên hai vị thuốc bắc.

(8) Gấm-vân, chữ là : *cẩm-vân*, là bức thư thêu lên trên gấm. Tích truyện Tô-hị hồi vân.

(9 và 10) Cầu Ngân, chữ là : *Ngân-kiều*, cầu sông Ngân-hà trên giời. Tương truyền cứ đến đêm hôm Thất-tịch thì chàng *Khiên-ngưu* và *Chức-nữ* đợi nhau ở đấy.

(11) *Dương-thi : xuân phong thất tương thúc, hà sự nhập la vi* ; nghĩa là : gió xuân kia mới đa tình, vào màn sao quấn rằng mình không quen.

(12) Thơ Tây-tương : *oa hà tàng liễu âm nhân ngủ, duy hữu tường hoa mãn thụ hồng* ; nghĩa là : bên tường liễu lặng oanh im, mấy chồi hoa thâm biết tìm người đâu.

(13) Chim xanh, chữ là : *thanh điểu*. Bà Tây-vương-mẫu dùng chim thanh điểu để truyền nói.

(14) Mai tây, chữ là : *tây tương*. Xưa nàng Thôi-oanh-oanh cùng Trương-quân-Thụy đốt hương thề thuyết ở dưới bóng giăng ; gọi là tây tương bái nguyệt.

(15 và 16) Kinh dịch : *đồng tâm chi ngôn*, là lời nói của kẻ cùng một ý hướng. (Tâm là lòng, đồng là cùng).

17) Kinh thi : *quân-tử hữu dị do ngôn, nhữ cháúc ưu viên* ; nghĩa là người quân-tử chớ nên khinh dị lời nói, vì rằng vạch cũng có tai nghe vậy.

(18) Ả-đi, là người đi ruột nàng Ả-phiền.

(19) Truyện khôi-hài: có một người lấy trộm cái chiêng, nhưng sợ rằng nó mình nhỡ chạm mà nó kêu lên, thì tất người ta biết; nghĩ mãi, sau tìm được một cách, là mình tự bịt tai mình lại, để không nghe tiếng được. Kể cũng kỳ thay !

(20) *tang bộc*, là cây dâu, sông Bộc. Xưa đời Trịnh Vệ bên Tàu, giai gái thường hay hẹn nhau ở trên sông Bộc, hoặc trong rương dâu, để mà tự tình.

(21) *sắt cầm*, là tên hai thứ đàn dùng để xướng hoa, nên người ta vì là vợ chồng.

(22 và 23) Tây-tương có câu : *phật tường hoa ánh động, nghi thị ngọc nhân lai* ; nghĩa là : bên tường cây ngả cành rung, rõ ràng người ngọc tượng phòng mái tây.

(24) *nữ-chân*, là bài sở-từ dạy con gái.

(25) *gia-huấn*, là lời người trên dạy bảo.

(26) Phận liễu, là phận con gái. (Xem nghĩa câu: *cùng sinh bộ liễu mỗi cành*.)

(27) *gia thất*, là vợ chồng. (Xem nghĩa câu: *chín e trong đạo thất gia*).

(28) *kinh*, là lẽ chính, để xử việc thường - *quyền*, là lẽ tạm, để xử khi biến.

(29) Lòng mệnh, là nhời cha. Chữ sách Tả-truyện, tích Ngụy-Khoả.

(30) Hội ngộ, là gặp gỡ.

(31 và 32 câu dưới) đều số, là phép lấy số Tử-vi. Theo phép ấy thì mỗi số người có đủ 12 cung, như là : phu-cung là cung phu-quân ; mệnh-cung, là cung bản-mệnh, vân, vân... Đào, là sao Đào-hoa. Hồng, là sao Hồng-loan, Tử, là sao Tử-vi, Phủ, là sao Thiên-phủ. Vũ, là sao Vũ-khúc. Tướng, là sao Thiên-tướng. Giáp phùng qui-nhân, là số có qui-nhân phù trợ, là sao Tiệt, Tuần, là sao Tuần. Tiền đâu bất lợi, là buổi đầu chẳng may. Sách số nói : sao Tuần, sao Tiệt đương đâu, thì khi tuổi trẻ thường gặp vận không hay.

(33) Tiền định, là số vận của người, giời đã định trước.

(34) Nhân hiếu, là lòng hiền thảo.

(35) phát phu, là tóc đa ; nghĩa bóng là cha mẹ. Sách Hiếu-kinh : thân thể phát phu, thụ chi phụ mẫu ; nghĩa là : mình mẩy da tóc, đều là của cha mẹ sẽ lại cho.

VĂN UYỂN

Tình giấc đêm khuya

Tình giấc đêm khuya bỗng giật mình
Xa nghe văng vẳng tiếng cầm canh,
Mơ màng tuyến những người mê ngủ.
Lắc cắc đưa nhau giấc cộng canh,
Tổ khéo nhà ai đèn chửa tắt.
Chim kêu xôm dưới tiếng chưa rành,
Thế! ta trở dậy xem sao đã.
Đánh tiếng ta đà gọi chú «xanh»

Hội-Lăng, Phạm-văn-Hiền

Con quay thờ lỏ

Sáu mặt khen ai khéo nặn ra,
Nặn ra để bảng hảo thời à ?
Khi buồn xoay lại gẩm ba cõi,
Được được thua thua lắm chuyện mà.

Được được thua thua lắm chuyện mà.
Ta ngồi ta ngắt một mình ta :
Cái quay con tí xoay xoay mãi,
Xoay mãi mà không đến vận nhà !

Xoay mãi mà không đến vận nhà,
Một mình ta lại tức cho ta.
Bỉ rồi mà vẫn không sang thái.
Bèn yếu làm sao đến thế a ?

Bài-văn Sách

Chơi thuyền qua chùa Trấn-quốc

Một bầu giời đất lô-trong gương,
Gác mái cho mơ dấu đã vương
Kết thiền rượu đầy pha lớp sóng
Rịp thuyền đưa khắc Thương-lương.

Chơi núi

Chùng buồi gậy tay khấu dặm xa trông
Mọc giải xanh rì phủ mấy dòng
Lữ tứu, cảnh sương lay giọt thoảng
Long lanh, ánh nước dộn trời đông
Chuông hồi rung đồng vang sườn núi
Mõ tổng xa đưa sạch bụi hồng
Nọc gánh tang bồng ai đó tá ?
Bẩy vơi có biết nhiệt xoc sông ?

Đỗ-Thọ

Thân gái dặm trường

Ngẫm đời mà ngán cho đời,
Ng ta ăn mà lại nghĩ-ngợi cho thân !
Tiếc thay trong giá trắng ngần,
Thử xem con tạo xoay vần nơi nao ?
Bây giờ gặt thế bỏ rơi cho.
Nam nu g gan sắt, như bào lòng son.
[illegible]
Lòng quế đi một bước đường một đau.
Bốn phương mây trắng một màu,
Bơ-vơ nào có biết đâu là nhà ?
Trải bao gió tập mưa sa,
Mười phần xuân cũ gầy ba bốn phần.
Hồng-quân với khách hồng quần
Đã xoay đến thế còn vần nhau tha !
Đau-đớn thay phận đàn bà !
Nước non lạ nẻo lạ nhà đến đây.
Tà tà bóng ngả về tây,
Chim hôi vẫn-vít như vầy mối tơ.
Chung quanh lặng ngắt như tờ,
Càng ngẫm-ngẫm nỗi, càng ngơ-ngẩn đường.

Trông vời trời bể mênh mang
Biết đâu mà gửi nàng-tràng vào đâu ?!
Nỗi niềm tưởng đến mà đau,
Dễ ai dắp thêm quạt sầu cho khuây !
Đêm sầu một khắc một dài,
Thân này đã đến thế này thì thôi !
Tả vui cũng một kiếp người,
Đau lòng lưu-lạc lỡ vì hẩu cầu.
Trời đông vần rạng ngàn dâu.

. . . . . .

Đức-thụ, Phạm-đình-Bính.

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ'

Lớp Đồng-Ấu

Giá bán 0 $ 10

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn. 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

MỚI XUẤT BẢN :

SỐ-HỌC ĐỊA-DƯ'

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0 $ 50 — Tiền cước : 0 $ 10

Bán tại bản quán và các hiệu sách

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0 $ 10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rẻ để tìm mà giá đáng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem ở lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 05 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất tỉnh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ. Hỏi tại M. Ng.-văn-Toản, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 4.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julien Blanc, Hanoi. 5.804

Vì đi xa mà bán : một cái villa có đồ đạc, có đủ các nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tầu. Trồng ra bể và miền chung quanh đầy hiện nhất. Có đường đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giá lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ để auto. Người muốn mua giá bán cũng được. Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Có nhiều nhà ở thành phố Hanoi muốn bán, hỏi ông Gobert Mᵉᵉ Denis Frères. Hanoi. 5.939

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Nhà số 4 phố hàng Giò (Bᵈ Gia-long) cho thuê. Hỏi tại nhà báo. 5.927

Xe ô-tô
(Automobiles)

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán : Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* [illegible] mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng. Người muốn mua giá bán cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

Tại Haiphong có bán 1 chiếc auto hiệu Delage, 7 chỗ ngồi, cc 2 bánh phụ, có đèn điện phụ hiệu Magondeaux, còn tốt lắm, có đủ đồ đạc phụ tùng. Hỏi tại số 230, phố Marine, Hạ-lý. 5.929

Bán một cái auto Renault 6 mã-lực, mới chạy được một năm. Máy còn tốt. Hỏi tại đường 33, (hàng Bún dưới) số nhà 38. 5.935

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 Mã-lực, giá rất hạ. Hỏi tại nhà báo. 5.936

Xe-ngựa
(Voitures hippomobiles)

Một cái xe ngựa forme Américaine hãy còn tốt, bán 80 $, đủ cả đồ phụ-tùng, mua mới 230 $ có facture. Ai mua hỏi tại M. Phạm-huy-Thành, tri-huyện Tứ-kỳ, Hải-dương. 5.922

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.909

Muốn mua :
(On achète)

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo. 5.891

Trường học
(Ecoles)

Trung-bắc Học-hiệu có đủ các lớp dạy như trường Nhà-nước. Đơn xin học gửi đến ông hiệu-trưởng ở 22, phố Nhà-thờ (Rue Lamblot). 5.756

Leçons de Français, jusques et y compris la Rhétorique.

Leçons de Latin, Cours Préparatoire et 1re Année par Professeur Français qui se rend à Domicile. Ecrire : L. P. 128, Rue Duvillier. Prière donner adresse exacte. 5.795

Lớp dạy Latin và Anglais

Bắt đầu từ 1ᵉʳ octobre tại Trung-Bắc Học-hiệu, 22 phố Lamblot, sẽ mở một lớp tối nữa chuyên dạy Anglais và Latin.

Trong một tuần lễ, mỗi thứ chữ ấy dạy ba buổi tối.

Học-phí mỗi tháng định như sau này :

Học một thứ chữ : 4 đồng

Học cả hai thứ chữ : 6 đồng

Ai muốn biết thêm điều gì, cứ đến hỏi tại Trung-Bắc Học-hiệu.

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.808

Sở Đạc-điền tư của M. Phan-văn Đường trước ở Phố hàng Bông số 149, nay dọn lại *số 1 phố Tân-hưng*, gần Ga hàng Cỏ. 5.915

MUA VÀ BÁN ĐỒN-ĐIỀN CÙNG CỬA NHÀ CHO VAY CÓ BỈ BẢO-ĐẢM

Cứ lại tại nhà ông GRENÉS là người thệ kinh kỳ-giám định, ở số nhà 3, con đường Hàng-Kèn. 5.930

Lạc em

Tên tôi là Nguyễn-văn-Thụ, xin có lời về nhờ quý-báo làm ơn đăng giúp cho tôi một việc như sau này xin đa tạ vô cùng :

Nguyên tôi đi làm xa ở nhà có đứa em gái tôi tên là Nguyễn-văn-Hảo 17 tuổi, thấy mẹ tôi có cho em tôi về Hanoi học chẳng may giai mà nghe anh em vui chơi quá chốt nhỡ tiêu mất tiền rồi lại bị người nhà sĩ-nhục nên nọ mà đi đã ngót hai tháng rồi, thấy mẹ tôi tìm đâu cũng không thấy, mà tôi ở xa không biết làm sao được, lòng thời bối rối nghĩ mà buồn, vậy xin có mấy nhời đăng lên báo-chương để nhờ các quý ông quý bà biết mà mách bảo cho thấy mẹ tôi là M. Đội-Toa ở phố Vĩnh-thành số nhà 36 tỉnh Vĩnh-yên, đã có tốn tiền phí tổn sau tôi xin hoàn lại và xin có lời đa tạ về sau, nếu không, nhờ các quý ông quý bà cứ báo em tôi viết thơ cho tôi-cũng được.

Nguyễn-văn-Thụ

Secrétaire des Travaux publics (Annam) Lao-bao. 5.914

Ai biết báo giùm. — Bản-quán tiếp được báo thư sau này, xin cứ nguyên-văn đăng báo :

Tên tôi là Nguyễn-văn-Bán ở làng Dy phé, tổng Mọc-hoàn, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, nhờ quí báo làm ơn đăng lên báo-chương hộ một việc như sau này :

Nguyên mẹ tôi tên là Hoàng-thị-Thư 70 tuổi lên chơi với người chán ruột gọi bằng cô ở ngõ Bích xã Âm-hạ, tổng Âm-thượng, huyện Hạ-hòa, tỉnh Phú-thọ, khi về có mua được 10.000 nứa và 2.000 lá gồi, lão xuất về thì tên Bích là cháu có cho con sen là Hoàng-văn-Khâm đưa về đến Việt-trì hôm 29 septembre 1926 hồi 8 giờ lên làm tuần thì có bước vào sạnh một cái bể khác, bể ấy có năm là về năm, mà bể ấy thì có 6 người, hồi 2 giờ chiều tên Khâm lấy được giấy thuế ra bể tìm thì không thấy nữa, rồi tên ấy cứ theo tìm tăng bờ sông Nhị-hà về tới địa-hạt tỉnh gần tỉnh Hưng-yên và bảo cho tôi biết, mà hôm ấy là ngày mồng 2 octobre, thì tôi khẩn tôi cho người nhà đi tìm nên ngoan sông và các bến, từ hôm ấy đến nay chưa thấy. Vậy thì ông bà nào biết ở đâu bảo giùm hộ tôi xin lạ ơn.

Giá . . . .

A. PERRO

39, Phố Pa

Chà-phiện tân truyện

(Tiếp theo)

IV. Tương tư

Nàng từ đã bén duyên chàng,
Sớm khuya tưởng những ngẩn ngang bời bời
Hai thác đã đã chịu lời,
Nhất-dạ yên song chẳng có gợi ở trong.
Cung đàn đã mắc tơ đồng (1),
Nỡ thay phím phụng, cho chồng tiếng loan (2)
Trình-lang ơi hỡi Trình-lang !
Phụ tiên lỗ để tan phàm thử chơi !
Một người lỗ để mấy đời,
Biết đâu nguồn, Tụ (3) là nơi tìm lành.
Xót thân như quả gửi cành,
Hái đem mà ném xuống ghềnh cho hay (4)
Lửa hương trên đỉnh trọn oanh chầy,
Cớ phai về nguyệt, mai gầy vóc sương (5).
Thất tình (6) bệnh khéo lẳng nhăng,
Nghĩ-nam hợp với xứ-sáng là danh(7)
Của đương nghĩ quản, lo quanh,
Sao-hoàn đâu đã tiên trình một bin.
Gấm-vân (8) xem suốt hai thiên,
Bỗng trong như thấy tấm phiên làm tươi.
Bệnh tương-tư chẳng nguy người,
Tỷ ty tơ tóc, nắp mười thuốc thang.
Thêm hoa sẽ dạo gót vàng,
Nếu xa đã thấy có chàng đứng trông.
Bằng khuâng một dịp sầu Ngâu (9),
Chàng Ngưu, ả Chức (10) mấy phân chung tình.
Gió xuân khi đã lợi mình (11),
Cười chồi non tược, tặng cành (12) nõn nà
Lụ thay đàn bén giây ca,
Mặt tây (14) sẵn đốt hương bình đợi giăng (15)
Đài bên tình ý khắng khăng,
Chẳng dây mà buộc, ai dằng cho ra.
Vườn xuân sương nặng cành hoa,
Trước còn bỡ ngỡ, sau ra sẵn sàng.
Tiên thề cũ bết thấy chưng,
Chữ Tâm (16) ghi để, chữ Đồng (17) khắc xương.
Nào ngờ tai vách, mách tường (18)
Ả-đi (19) dặm đã tỏ tường nỗi riêng.
Dạy rằng : gấu tổng trêm chiêng (20)
« Những phường tang bộc (21) hẹn
« Cùng nhau thay áo, đổi trâm,
« Mặc màng người ngoài ngọc (23) đàn thầm
« lầu trang.
« Cảnh hoa bóng ngả bên tường (24),
« Then sương mở cánh, rèm đường « nữ-trâm (25). »
Rằng nghe gã huấn (26) chu trần :
Có bỏ ngh êm như, không phẩm bao đong.
Xét bao e sự, bài hùng,
Liệu lời nàng mới nói sòng sẻ ô minh.
Rằng : con phận liễu (27) một cành,
« Trái duyên sao nỡ ép tình cho « đang !
« Lương trên đó, lòng quá thương,
« Công liễu rắt mối tơ vương cho « đành ! »
Nghe lời, dì cũng thương tình,
Nghĩ đường gia thất (28), có kinh, có quyền (29)
Đã hay tòng mệnh (30) là nên,
Song cơ hội ngộ (31) cũng duyên bởi giời.
Nhớ năng mới biết mình ơi,
Có thấy đầu-số đoán mười hai cung : (32)
« Phu-cung nội-ngoại Đào, Hồng,
« Tử, Phủ, Vũ, Tướng, giáp phùng « qui-nhân ;
Mệnh-cung nội trở Tiệt, Tuần,
« Tiền đâu bất lợi, muộn phần chẳng « sai.
« Gẫm lời tiên-định (33) hẳn hoi,
« Cái nhân duyên ấy khó hòi đã xong.
« Âu đành con hãy thong dong,
Lấy điều nhân hiếu (34), chữ lòng phụ phu (35). »

(Còn nữa).

Phương-hoa-Bình sao lục

(1) Tơ đồng, chữ là *tỳ đồng* ; tỳ là sợi tơ, đồng là cây vông. Xưa vua Phục-hy mới chế ra âm nhạc, đẽo vông làm đàn cầm, xe tơ làm dây đàn.

(2) Phím phụng, là phím đàn làm hình chim phượng-hoàng ; tiếng loan, là cùng



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mã-nơ,
15 chân-kính
Mặt đồ kim
có chữ độ-quang
— BẢO-HÀNH 3 NĂM —
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cải-lương
Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, *Phố Hàng Bạc, Hanoi*
Tối thứ bảy 30 Octobre
Thu cả tiền
TRẬN CƯỜI
MẢNH GƯƠNG NHÂN SỰ
Chèo cải lương
Xin cất đào Tiêu-đông vai đào thâm, tả rõ ra một người nàng dâu hiếu nghĩa,
Tối chủ-nhật 31 Octobre
MA CỜ BẠC
Bi-hài kịch
Sự tích cô giáo Thụ
Kịch này có ý so sánh cái tài xét đoán của hai nhà học-thức.
Tối thứ hai 1er Novembre
HÀ-ĐÔNG SƯ-TỬ HỐNG
Đại hài-kịch
Chèo cải-lương
Một lũ sợ vợ không thể nhịn cười được!
Tối thứ ba 2 Novembre
HOA-TIÊN
Sự tích rất hay, vui trò đẹp lớp từ đầu đến cuối.

CÁC NGÀI MUA THAN
Các ngài có muốn mua than Criblé hay than Menu ở mỏ Es-poir (Hoành-Mô) thì mời các ngài cứ đến hỏi tại nhà giấy công-ty mỏ than Đông-triều số nhà 21, đường Jules Ferry, Hải phòng.
6.39

Thưởng nguyệt đêm thu
Bà mấy công-tử nhân đêm thu vui vẻ, đó mời giữa trong, muốn đủ nhau đi thưởng nguyệt trong sân, bình khang. Đứa nơi nghe chẳng nỡ bỏng, chỉ vì nỗi nỗi, các công tử thấy cảnh thấy người thì lòng thường người đều hơn lại càng nổ nức, liền vào hỏi nhà chị em kia chưa có khách hát. Vào đến nơi, chuyện trò chỉ kỳ một hồi thì chị em phe nước ra bệnh rồi để tặng các công tử thuốc ăn nguyệt đêm thu. Đang ăn uống một công tử nói rằng: — Các chị em mua được thứ bánh ngon thì nói không bằng bánh Thanh, lại mua thứ chả quế gì thế này chẳng có hương vị gì cả.
Vì chỉ em thấm rõ mưu thứ chả tạp hóa, thấy công tử chê bai không hiểu, giả nhời lại mỉa mai mấy câu cách nói đối rằng:
— Thưa các quan, chả lẽ duy chỉ có chả Lim-Thái là ngon nhất, chưng vì chúng tôi không tìm thấy hiệu, mấy phải mua thứ chả này, xin các quan xơi tạm vậy.
Mấy công tử thấy nói thế biết chỉ em muốn quịch mình, liền ngâm ngay một câu rằng:
Nhân vui tiệc bước tìm vào
Chén chả Lim-Thái đầy nào thiếu chi
Số ba hàng ngang là gì?
Hiệu can sư tử ai thi chẳng hay
Ghé chỉ em ngờ rằng biết rằng cảnh nồng chả lắm đã thạo nên cứ nín thi không giám thốt ngón gì ra nữa.
Theo nguyệt

Tại hiệu CHARMEUSE
PHỐ LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)
CÓ BÁN :
Các thứ mũ đàn-ông, đàn-bà, trẻ-con ; — tất tay, khăn ; — áo đàn-bà, con-gái ; — tạp hóa ; — giầy đàn-ông ; — khăn bùn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường ; — áo *so-mi* đi lễ, người lớn, trẻ-con, áo-ngủ ; — đồ chơi, vân vân.
Vừa mới sang : bérets Casque. — Sắp sang : cravates đẹp — áo so-mi hoa — giầy dạ đi trong nhà — tất chân — đồ chơi, vân vân.
Hiệu « CHARMEUSE » **BÁN THEO GIÁ QUAN TIỀN TẠI RẤT RẺ.**
3004

NHẬN DỊP BẠC CAO
Không dâu có hàng rẻ bằng
Hiện tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những mẫu hàng sau này : *Giấy gai tây đủ khắp bao, vừa là các thứ Bao gạo Bạc Xanh, cực Tím, bao cũ, bao mới, đều có cả. Hiệu tôi lại có bán các thứ: Kouke Kou, Sắp Thơm và Bắt Mép hiệu « ENGA ». Khắp đây giá tiền bao tây sau, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. Ba giá bây giờ với mấy tháng trước, thì mỗi đồng bạc bao bé 10 $ 35, vậy bán giá được bao nhiêu tôi xin biếu các quí-khách hết cả. Quí-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản hiệu sẽ biết cho là sự thực, không nói suông ngày, bản cửa đặc này chính là cái buổi mà những mẫu hàng trên này bán chạy lắm. Kính cáo.*
CỬA LỚN, số 9, Rue des Pavillons-Noirs số tr. Khẩu Hàng Mã-Mây) Hanoi
3021

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Sắp sửa diễn
HỢP-PHỐ-HOÀN CHÂU
Hát lối cổ
Vai trò nào theo câu hát ấy. Bạn hát đương luyện tập, xin tình nguyện hát lối đường trường theo lối cổ.
Tối thứ bảy 30 Octobre 1926
Hát chèo
TÔN MẠNH TÔN TRỌNG
Hát chèo cổ có bà cụ danh-ca ngót 70 tuổi ra hát giúp bản-hội. Thật là một dịp hiếm có.
Ngày chủ-nhật 31 Octobre 1926
Hát tuồng
VƯƠNG SONG PHÚC DU HỒ
Tích này trước đã hát, được nhiều các qui-khách hoan-nghênh lắm.
Tối chủ nhật 31 Octobre 1926
Hát chèo
TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN
1° KIỀU LIÊN
Chạy loạn
2° HỒNG NƯƠNG
Xin lửa
3° CHU MÃI-THẦN
4° LÃO-KỸ ĐẦU THUYỀN
(Hài kịch)
Ngày thứ hai 1er Novembre 1926
Hát tuồng
HÒA THƯỢNG ĐÀ
HÒA THƯỢNG
Tích này có đánh võ vui lắm.
Tối thứ hai 1er Novembre 1926
PHẬT TỬ GIÁNG SINH
Tích hát đổi giờ
Các qui khách đọc thấy tích này tất lấy làm ngạc nhiên. Duyên là có một bà cụ năm nay đã ngót 70 tuổi, tiếng vẫn như tiếng chuông, chưa để mấy lão thời nay ăn đứt.
Bà cụ này nghe nói Hà-thành hâm mộ chèo cổ, nên bà cụ thuận lời bản hội mời, mà ra diễn hai tối để hiến các qui khách và các hội-viên, có hứa rằng chỉ diễn lần nay là *đổi giờ* mà thôi.
Bản hội xin trình các ngài biết rằng : Bà cụ này là *đại-danh-ca 30 năm về trước*. Nội năm đầu lớn hát chèo của bản hội mà xưa nay được các ngài ban khen, còn toàn là dân em bà cụ này cả. Các bạn hát đều công nhận thế cả.
Nên bản hội rất là vui mừng, vội chọn một tích hát cho đích đáng để bà cụ khoe tài, trước là để hiến các qui khách và các hội viên, sau là để các bạn hát coi gương làm cho lành nghề.
Thật là một dịp hiếm có, chúng ta phân nhiều sinh vào kim thời, nay lại nghe và xem xét được hí kịch 30 năm về trước, thì thật không ai ngờ!!!.
Vậy xin mời các ngài tối thứ bảy và chủ nhật 30 và 31 Octobre 1926 chiếu cố lại xem chắc các ngài sẽ không đến nỗi tiếc thì giờ.

Cáo bạch
Hôm chủ nhật mới rồi bản hội có cho diễn một tích *tuồng* ban ngày, được các nam nữ học sinh hoan nghênh một cách đặc biệt, các chỗ ngồi hết ngay trước khi khai diễn.
Nay nhân dịp ngày nghỉ, bản hội lại soạn hai tích *tuồng* rất hay diễn ban ngày chủ nhật 31 octobre và ngày thứ hai 1er novembre này để hiến các cô các cậu một cuộc vui lý thú trong hai ngày nghỉ.
Bản *tuồng* này bản hội mới mở về đào kép toàn người Bắc diệu bộ nghiêm trang lễ phép, giọng hát rõ ràng êm ái nghe rất vui tai, mũ mão áo quần mới, trông thực ngoạn mục.
Giá chỗ ngồi ba hạng, dưới nhà thu đều nhau 0$10, ai lấy vé trước được ngồi hạng nhất.
Trên gác để mời riêng các hội viên và qui quyến.
Bắt vé từ tối thứ bảy, nên mua trước kẻo hết chỗ ngồi.
Sân nhiên-đài kính cáo
3006

Furan — Đặc biệt! Đặc biệt! — Pervenche
Ở Pháp sang. — Từ ngày 10 Octobre
XE ĐẠP GIÁ ĐẶNG 55$00, BÁN CÓ 31$00
Thì giá bên Pháp tuy rằng đương lúc cao, song bản-hiệu muốn cho thiên-hạ biết cái tính chất đặc-biệt của xe FURAN và xe PERVENCHE, là hạng xe rất tốt, rất rẻ, nên bản-hiệu định bán hạ giá rao hàng trong một tháng thôi.
Xe PERVENCHE khung gập, kền và mentốt, *jante* nửa kền, một cái hãm lịch-sự, tay vịn kiểu Anh, hoặc cao vừa, có một cái chuông, một cái bơm, một cái xà-cết, một cái che xích và một cái đèn, có giấy đảm bảo. . . . . 31$00
Xe PERVENCHE cũng đủ như trên này, nhưng có hai cái hãm đại lịch-sự 32.00
Xe FURAN khung gập, rất lịch sự. Cũng đủ đồ như trên này, một cái hãm. 33.00
Xe FURAN cũng đủ như trên, nhưng hai hãm đại lịch-sự. 34.00
100 người mua đầu tiên sẽ được tặng một cái tay xe kiểu thấp vừa, hay kiểu TRIALS có thể dùng để đổi xe làm lối xe *demi-course*, vật tặng ấy đáng giá 15$50.
Những người ở xa, hàng phải gởi đi, bản-hiệu sẽ buộc gói giùm không tính tiền phí-tổn.
GỞI ĐI KHẮP CẢ ĐẤT ĐÔNG-DƯƠNG
Số xe có hạn. Muốn mua xin gởi thư ngay đến M. DEBIOLLE độc quyền đại-biểu ở Đông dương
Chỗ ở mới, số 116, Avenue du Grand Bouddha, Haiphong — GIÂY NÓI SỐ 320 — 3057

LỤC-NAM
Trả lời bài « Một việc đại ác » — Bản quán có tiếp được bài sau này :
Tôi xem một tờ báo kia có đăng bài thời sự này có ý chỉ trích tôi, vậy tôi xin có mấy lời nói lại cho đủ sự thực. Tôi bị đảm thuyền gạo ngày tháng hai ta vừa rồi, giao thẳng tới để bán cho Madame Đặng-hưng ở phố Mã-mây Hanoi, ngay từ ngày ấy, làm chi còn gạo đâu mà tuyển để bán cho dân bị lụt. Tôi nói rằng : người lại cho bài ấy chẳng biết mà bán cho dân bị lụt. Tôi nói rằng : người lại cho bài ấy thấy tôi bán gạo cho quan Đại-lý Lục-nam trưởng gạo đó là gạo thối. để cho dân bị lụt ăn phải thành ra phát bệnh dịch tả chăng ? Người lại cho bài ấy chẳng biết mất có được mực kinh không mà vội cầm bút viết lên báo chương như vậy Người ấy lại nói là tôi giả danh nhà-nước đi quyên-tiền của các người ở trong phố rồi lấy tiền đó mà bán gạo cho dân bị lụt. Điều đó cũng không phải. Nguyên-do như sau này :
Tôi và bà Nguyễn-thu-Đàm, vâng lời quan Đại lý Lục nam đi quyên-tiền trong phố được bao nhiêu thì biên vào sổ. Sổ của quan Đại-lý phát cho, thêm vào sổ quyên từ trước để gởi xuống quan Sứ Bắc-giang để ngài chuyển về Hanoi cho ông chánh hội trưởng hội đồng cứu-tế, đến đuổi có thế thôi, mà người ấy sao lại có thêm dặt ra ông lời vô vị ấy. Hay là thấy tôi đi quyên tiền giúp dân bị lụt mà vội đăng lên tờ báo ấy để định phá bỏ cái lòng từ-thiện của các người ở trong phố đi chăng ?
Mấy lời phân giải mong rằng ai nấy sử xét rõ cho, chớ nên vội nghe những lời chỉ trích ấy,
Tổng-thị-Cẩ.

THÁI-BÌNH
Xin cho dân lĩnh thái và xin miễn thuế điền cho các dân bị lụt.
— Mới rồi ông Trần-đình-Hòe đại-biểu tỉnh Thái-bình cùng với mấy ông nghị-viên đến yết-kiến quan phó Thống-sứ thính-cầu mấy việc là : 1° Xin cho dân lĩnh thái như trước để lấy tiền sau sẽ về chiêm, quan phó Thống-sứ đáp rằng cái lệ ấy bỏ đi đã lâu và cho vay như thế có điều bất tiện vì có nhiều người vay không chịu giả và không có gì bảo lĩnh, ông Hòe trình rằng nếu nhà nước cho vay thì đã có xã ủy ruộng và hương-hội bảo đảm, hiện nay có nhiều người có 2, 3 mẫu ruộng cũng phải đi đi lĩnh chắc, nếu không có tiền để sấy vụ chiêm thời vụ thuế sang năm các người lấy lấy gì mà đóng thuế? quan phó Thống-sứ đáp, Ngài sẽ lưu tâm. 2° Xin nhà nước lượng tha cái thuế điền còn nợ đóng cho những hạt bị lụt. Quan phó Thống-sứ đáp rằng tha thuế thì khó lắm chỉ có thể cho chịu lại thôi, ông Hòe trình rằng, lý hội-nghị vừa rồi ông cũng cầu ông đại-biểu tỉnh ông có vào yết kiến quan Thống sứ đem cái tình khổ của dân bẩm với ngài, thì quan Thống-sứ có hẹn tha thuế cho dân, thì hội-nghị về các ông đã đem truyền bố cho dân biết. Quan phó Thống sứ đáp rằng lời quan Thống-sứ hẹn thời ngài không được rõ, để ngài hỏi lại với quan Thống-sứ còn lời thỉnh cầu ở viện xin tha thuế thì không hợp lý, muốn xin tha thuế thì hoặc một hay 5, 7 làng làm chung với nhau một cái đơn nói rõ có bao nhiêu ruộng bị lụt mà sẽ tiến thuế còn phải đóng là bao nhiêu, như thế mới có thể xét cho được 3 Xin đừng có mộ cu li sang sáo trộn-đặt khác. Quan phó Thống-sứ đáp rằng: trong việc này có nhiều điều thêm đặt, hễn các người sang lên ấy về cũng nói được xử đãi tử tế và tử tường vẫn thấy gửi tiền về cho người nhà v. v. ông Hòe trình rằng cho được khỏi các điều huyên truyền ấy, thời xin cho dịch cái tờ trình của quan Gám đốc Delamare mới sang khám bản ấy về, rồi quốc-sự cũng lên bẩm chương để công chúng xem. Quan phó Thống sứ nói nếu dịch cái tờ ấy thời dễ lắm, nhưng ngài sẽ lưu tâm xét việc này.
X. lai cảo

Hoàng Quang-Thiện
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine
3001 **Giá 1$80 một hộp**

新民書館
ĐÃ CÓ BÁN :
THIẾT-HOA-TIÊN SỬ'
TIỂU-THUYẾT TÀU CỔ, RẤT HAY, RẤT LẠ
Kim-giang, NGUYỄN-VĂN-BÂN dịch-thuật
Cuốn thứ nhất
Bán rẻ : 0$08
Mỗi tuần-lễ, cứ tối thứ bảy, xuất-bản một cuốn 16 trang rộng khổ, bìa vẽ đẹp, giá bán 6 xu. Cuốn thứ nhất bán rẻ 3 xu để các ngài xem thử.
Cước thường : 0$02 — Cước recommandé : 0$12
Không gửi cách lĩnh hóa giao ngân
Hiệu NAM-TÂN Haiphong, HỘI-KỲ Nam-định, XUÂN-KHÊ Hải-dương, THÀNH-ĐỨC Thanh-hóa có trữ bán Thiết-Hoa-Tiên-Sử.
TÂN-DÂN THƯ-QUÁN kính cáo

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG


Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.
Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỉ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin nên kỳ các cao hạch của bản-hiệu ở trong thứ tư tờ báo này.

Mới xuất bản — LÃI LÝ THỊ !!!
LÒI NƯỚC NON
Ở CÁC TỈNH THƠ . . . . . .
TIẾP THEO CÔ TIÊU-THUYẾT
Một người kỳ nữ nước ta
(Chuyện một người thiếu-nữ nước nhà...) vì sơ nước, vì thù cha, vì muốn giữ tấm gương trong suốt... chẳng quản tấm thân liễu-yếu đào-tơ..... trải bao lên thác xuống ghềnh..... cho đến khi giết được kẻ thù... nàng lại tự quyên-sinh ! .)
Rất hay ! Rất cảm động .....
Sách đẹp, bìa đẹp, có vẽ giá 0$30
Duyên-nợ Thần-tình — *Tập 1er* 0$20
— *Tập 2e* 0 20
Bát Quan hoài (D N P S thứ 3) 0 30
Bán tại hiệu XƯƠNG KÝ, số 37 phố hàng Thiếc, (35, Rue des Ferblantiers) Hanoi, và các hàng sách. Ai mua buôn có trừ hoa hồng, sách gửi thư-lô lĩnh hóa giao ngân. 6.920

GIƯỜNG HONG KONG
bằng sắt và bằng đồng, Lò-so — Nệm — Gối — Màn đen và các đồ dùng trong phòng ngủ -- Giường gấp để đi đường
THAY LÒ-SO -- SƠN GIƯỜNG --
Hiệu TRỊNH XUÂN NGHĨA, 7 R. du Chanvre Hanoi -- Tél. n° 502.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

VỆ-SINH-BÁO
Direction : 57 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 96
Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được ngót một vạn bức *thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chỉ nay mai là hết số báo biếu không và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo muộn.
Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.
Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ*.
Ở gốc bức thư, xin *để to tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, *xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện*.
Vệ-SINH BÁO
3023

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.
Avis de mise en vente publique de timbres-poste hors de service
Hôm thứ ba 30 Novembre 1926 à 9 heures du matin, il sera procédé dans la salle des ventes publiques, 6 Rue Paul Bert, à la vente publique de timbres-poste hors de service provenant des correspondances reçues par la Recette Auxiliaire Hanoi B.
Les timbres-poste seront vendus par lots de 1 kilo environ.
Les offres de prix devront être faites par écrit et déposées sous pli cacheté à la Recette Auxiliaire Hanoi B avant le jour de la vente.
Les timbres-poste seront livrés aux acquéreurs dans les 24 heures qui suivront la vente.
Le Receveur des Postes,
Signé : illisible.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$65 một ống sáu cachets

3001

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì lực khắc tuyệt nọ

RÔM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI 3002

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.



RƯỢU BẠT-HẢ **GET PIPPERMINT GET** rượu này uống để mất mồ và mất khan tiếng.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn uống để tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng Bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

MUỐN THỬ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Đại lý độc quyền bán buôn cho toàn cõi Đông-Pháp

Gửi mẫu và giá cả cho mọi nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LAGROIX, 20-24, Rue Philippe de Girard — PARIS

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như the, nuyến, lĩnh, lạo, bông, quế, sơn nữa vì hàng Saigon như lĩnh, the, sơn nữa.

Nay mới có dạ các mặt, tăng thêm, mong đàn bà mới mua rộng khắp. Những hàng này bán buôn từng cái, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi nơi khác, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cần-bạch

YU-WO-TSEONG

3016



Pour soigner vos douleurs soignez vos reins !

Lorsque les reins sont faibles (mal le dos) les impuretés et l'acide urique restent dans le sang.

Le lumbago, les douleurs du rhumatisme, de la sciatique, de la goutte, les enflures des chevilles sont soulagés et peu à peu disparaissent par l'emploi des Pilules Foster qui fortifient les reins et chassent l'acide urique.

Les hommes comme les femmes, dont si souvent la santé laisse à désirer par suite de nombreux malaises : vertiges, lassitude, fourmillements dans les doigts, points noirs devant les yeux, albumine dans les urines, ont intérêt à employer les Pilules Foster ; elles donnent dans ces cas des résultats souvent inespérés.

PILULES FOSTER

pour les Reins et la Vessie

La boîte: 7 fr. 80 — La double-boîte: 14 fr.

Toutes Ph^ies ou f^e, H. Binac, pharmacien, 25, Rue Saint-Ferdinand, 25, PARIS (17e).

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin ai ở ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán cho gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì báo-quán gửi lại thế ấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để sai tiền giấy mấy khác.

Đã sai không gửi tiền theo thì sẽ đi nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi





Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp đẽ chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao-ngân, nhưng phải gửi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiễu tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt. . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$80

Mũ nút chai : 3$00 - 2$50

3052

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, lá thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VÈV ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

THÉ KOLA COCA. — *Rượu bổ đề cho những người ốm mà dàn bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$ 10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1 , 25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1 , 25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1 , 25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu hay điều. . . . . Một chai :* **0 , 80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3043

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô song. — 12 mã-lực. — Vẻ đường lịch-sự và vẻ đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3018

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY



GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MUA SẮM 1926 1927



MÁY THÁO KÉP và đóng kép, kiểu Anglais		0$80
ĐẠN ỐNG J. R., cal. 12 et 16, la boîte de 12		0$90
MÃ TỬ có chất nhồi, cal. 12 et 16, mỗi bao 25 grammes		1$00
TÚI ĐEO bằng toile havane, rabat cuir, có túi gai		2$75
GIÂY ĐEO ĐẠN bằng toile havane, ống bằng da		1$25
VẢI LAU RÁNG mỗi hộp nặng 250 grammes		0$40
LIỀU đong chì và đong thuốc T và M		0$80
VỎ ĐẠN xanh bán thuốc đen, cal. 12	Một trăm.	1$60
cal. 16	»	1$50
VỎ ĐẠN mũi đa cam bán thuốc T, cal. 12	Một trăm.	3$20
cal. 6	»	3$00
VỎ ĐẠN (sanmon) bán thuốc T, cal. 12	Một trăm.	2$80
cal. 16	»	2$70
ĐẠN GIẾT đủ các hạng	Mỗi túi 5 kil.	2$30
THUỐC ĐEN	Mỗi hộp 100 gr.	0$40
THUỐC T	Mỗi hộp 100 gr.	1$10

Có bán đủ các thứ súng thượng hảo hạng « DARNE » « CHARLIN » « VERNEY CARRON »

Trẻ con khi được một năm rồi, sức đã mạnh, cho bú không đủ no nên cho ăn

Bột bổ Phoscao

RẤT BỔ VÀ CHÓNG NHỚN

Có thứ có đường, có thứ chưa có đường

Người lớn dùng cũng tốt lắm.

ĐÃ BỔ-SỨC, LẠI MAU-TIÊU

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3035

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3027

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3004



TỪ 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, chỉ mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần nào phải nộp ngày 20 quan vé trong 12 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong bài (Như vậy mỗi ngày chỉ có ra mấy xu, có thể làm nổi được số đó mà). Nộp tiền lần đầu được ngay cái vé về, chỉ mình mình có quyền, có hiệu, mà lần rút số nào cũng được cả, như thế chỉ đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên số là, khỏi nói vé PANAMA thế nào cũng trúng một lần, giá tiền lớn từ 100.000 nhỏ đến một 1.000 quan, không có cũng được hoàn lại đủ quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Nên là những số được trúng số giữ cho người dự cuộc không tẩy chay, vì mỗi kỳ số số trong bốn kỳ bằng nhau.

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3047

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)